

Kanadai Magyar Újság
 Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára \$3.00
 Kiszámlázott ár \$1.60
 Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Kanadai Magyar Újság

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Újság is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
Winnipeg, Man.

Főszerkesztő: HORDÓSY IVÁN Editor

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT MÁRCIUS 17.

NO. 12. SZAM.

IMÁDSÁG MÁRCIUS 15-ÉN

Uram, eljöttem templomomba és hetem, hogy el akard törölni a magam bűnait és orgonásipok a harangok ércnyelvel imákat továbbítanak vagy üzenetet hoznak Tőled, lelkem megélt érzésekkel és Hozzád akarok kapcsolódni e rövid időre is, elvonatkozva minden földitől!

De a harang sir, emlékeztet, temet és lázít, hogy visszavegyük, visszavetjük azt, ami a miénk!

A hazámért és népemért akarok könyörögni Tézózád, Isten! Te, aki kiszabta a nap és a föld pályáját és a népeket nemzetekké tömörítetted, és egyeseket családába utaltad, hogy szeretteik között édesanyja karjaiba hajthassa le olykor fáradt fejét, Te tudod, hogy közös szent édesanyánk, Hazánk beteg, gyöttrődő, lázas beteg, Te tudod, hogy kegyetlen emberek árulása, tudatlan emberek elbizakodott gögje ránk fogva a világ bűneit szárral dobált és kegyetlenül letiporva megcsönkította édes anyánkat, Hazánkat!

Uram, bármennyire kényelmetlen és unalmas legyen hallgatódzó idegen füleknek és — sajnos — önvérünkben lekorcsosult internacionalistáknak vagy degenerálódott „Übermenschen”eknek a panasza, nem tudjuk elaltatni és nem is akarjuk takarni az ég sebet, a szörnyű véres igazságtalanságot, amely elszakított véreink mostani „kulturált” urai jóvoltából megkínzott alkollyal le nem törölhető kényvel, szívvel rendítéssel zokogást okozó bűntudatát, az égre kiált. Uram, bocsásd meg, nem tehetünk róla, el nem fojthatjuk többé!

Tudjuk, hogy mi sem vagyunk bűn nélkül valók, de önmagunk, önmagunk ellen való szörnyű vétkezőseink mind.

Kevély, pártos, széthúzó, egymást gúncosolni örökké kész, idegen imádó, könnyen hívő, sokat csalódtok, de könnyen megbocsátjátok, szent fogadkozással nagy lángolással fel-fellobbanó de önmagát dúsán pazarló, — ez az én vétkes gyönyörű mártír népem! Uram, büntetlen semmi sem maradt. Te tudod, hogy egy világ ellen harcoltunk, patakban folyt a vérünk, de fegyver nem győzött le sehol.

Sok lázadó belső bűnéért küldted rá Uram, hogy saját falai közt a poklok lángja mellett halottai torturáltak ülni rajta az alvilág szövetségesei akiket szeretettel melengettünk és ajlainsnak fogadtunk. Kénköves tűzmagok vetettek a hívő lelkekbe és a poklok mérgét lehélő vöröses virágok keltek ki belőle, amelyek között emberek életén, lelke szízein tipródtak gyönyörűséggel táncoltak megtévelytett rut fantomok. Látod Uram, hogy megbűnhödtünk és kérünk, hogy a Hozzád térő igazakért bocsásd meg a többi ellenes vétkeiket!

A vilharmagot vetett „vezérek” futó bolondként kóborolnak és eszéveséget keresnek más, ártatlan vérben jobboldó népek körében.

De hiszünk Uram, hogy elaltatod örökre a szörnyűségeket és lelkünkben újra ábrándoznak himnuszba szövedés a mult nagy vezéreinek örökösétől, felébrednek a mult glóriájában sárga és mintegy szellemekkel vezetve, vonni, ragadni akarják a jobb jövő, a magyar dicsőség felé. A magyar dicsőség, mely örököséig maradt résnk, amit félig eljuttattunk, ami belőle megmaradt, elvettük idegen jogtalan bitorlók.

Uram, keserű könyvek gyűlnek a szemembe és lázadó alázatossággal kérdezzek: miért? Tudom, hogy Tőled nincs fellebbezés, de nem, nem hi-

„Uram, ki a bolgók utját kíméred, De harmatcseppedtől remeg a kis cíklámen,
 Add vissza régi szép magyar hazánkat Most és mindörökké, Amen.”

A mise befejeződik és lehajtott pogány nyakam szelidülve emelem fel, mert fejemet a törhetetlen hit láthatatlan koronája övezi. Hallatlan bizalom száll meg, kimondhatatlan büszke vagyok ősi magyarságomra, szeretném belekiáltani a templom csendjébe, az égbolt végtelenjébe, hogy: — HISZEK MAGYARORSZAG FELTAMADÁSÁBAN! HISZEK POGÁNYUL, HISZEK SZENTÜL! HISZEK, HISZEK, HISZEK ...

BÉRCZY SAROLTA
 WINNIPEG.

MÁRCIUS IDUSÁN

A MAGYAR SZABADSÁG MEGSZÜLETÉSÉNEK NAGY EVFORDULÓJÁN KÜLÖN MÁRCIUS 15-IK SZÁMOT ADUNK OLVASÓINK KEZÉBE.

MOST, AMIKOR MÁRCIUS 15-ÉT KETSZERESEN NEMZETI ÜNNEPELVATTAK A NEWYORKI ESEMÉNYEK, ES EZ AZ ELSŐ ESZTÉNDS, AMIKOR SZÜLOHAZANK, MAGYARORSZAG IS HIVATALOSAN UNNEPLI MEGEZZT A NAGY NAPOT, UGY ÉREZZUK, HELYESEN CELEKSZÜNK, AMIKOR A KANADAI MAGYAR ÚJSAG HASABJAIT ELSŐSORBAN A MAGYAR SZABADSÁG ÜNNEPENEK SZENTELJÜK.

BÁCSKÁBAN, ERDELYBEN ÉS A FELVIDEKEN TOVÁBB SZENVEDNEK TESTVEREINK, LEGYEN EZ A MAI NAP EMLEKEZTETŐ AZ ORZAGOT NEM TÜRÜK MÁR SOKA RETTENETES ELNYOMTASUKRA ÉS FORRJON ÖSSZE MÁRCIUS 15-ÉN MINDEN MAGYAR SZIVETESZERTE A VILAGON ÉS PETŐFI SANDOR ISTEN MINKET UGY SEGELJEN!

Hatszáz magyar delegátus érkezett New Yorkba

NEW YORK, márc. 13. HATSZÁZ MAGYAR DELEGÁTUS, A NEMZET MINDEN TARSADALMI OSZTÁLYÁBÓL — MEGERKEZETT A NEWYORKI KOSSUTH SZOBOR LELEPLEZÉSÉRE, A DELEGÁTUSOKAT WALKER, NEWYORKI POLGÁRMESTER FOGADTA. A MAGYAROK BEVONULASA NAGY SZENZIÁCIÓT KELTETT — A FOBB UTVONALAKAT ELZARTAK A FORGALOM ELŐL. AZ ÜNNEPSÉGEN RESZT VETT AZ AMERIKAI KORMANY, NEW YORK VÁROSA ÉS SZAMOS KÖZLELETI ELŐKELŐSÉG. NEW YORK VÁROSA HATALMAS TRIBUNT ALIOTT FÉL A SZÖNÖK RESZÉRE, MELYEK ELŐTT HET VALLASFELEKÉZT PAPA TART EGYSZERRE ISTENTISZTELETET AZ ÜNNEPSÉG LEFOLYASA ALATT.

A MAGYAR DELEGÁCIÓ TAGJAI VALAMENNYIEN HARMADIK OSZTÁLYON UTAZTAK, MERT — BÉR LEGTÖBBJÜK MÉG TUDTA VOLNA FIZETNI A LEGDRÁGABB JEGYEKET IS, DE TEKINTETTEL A SZEGÉNYEBB DELEGÁTUSOKRA, AKIK ERRE NEM LETTEK VOLNA KÉPESEK, INKÁBB MINDENKI A LEGALACSONYABB OSZTÁLYON UTAZOTT, HOGY EZALTA A KIKÜLDETÉS NE VESZITSEN EGYSZÉRSÉGBŐL, MÁRSZÓRÓL PEDIG AZ A FELFOGÁS NYILVANULT MEG HOGY AZ UTAZÁS UGY SOKKAL DEMOKRATIKUSABB ÉS A KOSSUTHI SZÉLEMLÉNEK MEGFELELŐBB VOLT.

ADOMÁNYOK A KOSSUTH SZOBORRA

A newyorki Kossuth szoborra a következő adományok érkeztek hozzá: Plunkett, Saak.
 Id. Farkas Albert \$1.00, Ifj. Farkas Albert \$1.00, A. J. Farkas \$0.50 cent, Mike Pásztor \$1.00, Hegedűs János \$0.50 cent, S. J. Bartok \$0.50 cent, Mészáros István \$0.50 cent, Mike Busa \$0.25 cent, Koska István \$1.00, Dr. Hoffman Ferenc \$0.25 cent, Joseph Jink \$0.50 cent, Összesen \$7.00. Ezenkívül Nagy Bertalan, Hágér József, Payerle Nándor és Id. John Lendvay egy-egy dollárt.
 Az adományokat eljuttattuk a szoborbizottsághoz New Yorkba.

LEGUTOLSÓ TÁVIRATAINK

LAPZARTA ELŐTT VETTÜK AZ ALABBI TÁVIRATOKAT:

WELLAND, Ont. márc. 13. SZOLANYIK PETER, HUSZONHÉTEVES MAGYAR EMBERT — BUJ SZABOLCSMEGYEBŐL — A WELLANDI CSATORNA ÉPÍTÉSE KÖZBEN A NAGY GÖZLAPAT AGYONVÁGTA. SZOLANYIK PETER AZONNAL MEGHALT, AZ ÓHAZABAN FELESEGE ÉS KÉT KIS GYERMEKE GYASZOLJA.

FARKAS DANIELT, AKI A MULT ÉV OKTÓBER 21. EN A WELLANDI COUNTY JAILBŐL MEGSZÖKÖTT, WINDSORBAN ELFOGTAK. TÁRGYALASA 16-AN LESZ WELLANDON.

SZABÓ LAJOS.

EUROPÁT ÉS JAPANT ORIASI VIHAR SEPERTE VEGIG.

BRAZILIÁBAN FÖLDCSUZAMLAS KÖVETKEZTEBEN KETSZÁZ EMBER ELETET VESZITETTE.

Magyar bujdosók dala

Rongyos az én szűröm,
 Kopott a cifrája,
 Kihallik a szívem,
 Fájó dobogása,
 Bujdosóvá lettem,
 Nincsen hova mennem,
 Hej, de bitang sorsra jutott
 Az én szülőföldem!
 Kárpát magas bérce,
 Amerre ellátszik,
 Cseh-katona fegyver
 Szuronya csilámlik.
 Ott, ahol a Maros
 Folyik kanyarogva,
 Szegény székely búsul, árván,
 Szabadságát várja.
 Duna-Tisza táján,
 Hangos sirás hallik:
 Rab magyarok várják,
 Hogy mikor hajnallik!
 Így zokognak ott el
 Minden imádságot:
 „Isten, Atyánk, óh add vissza
 Szép Magyarországot!”

HÉT ÉVE VÁRUNK...

Irtá: Zsindely Ferenc.

Sötétbe néz
 Lidérc szemünk,
 Teszünk, veszünk,
 Pedig, de mindegy
 Minden nekünk:
 Csak egy a vágyut
 Hét éve várunk.

Kelet, Nyugat ...
 Hét éve füt
 Az indulat,
 Gyerünk, vezérel!
 Bedült az élet,
 Semmi nem maradt:
 Szabad, vagy nem szab...
 De egyet még ütünk!

Kelet, Nyugat?
 Kezet kívánunk,
 Akárhova mutat,
 De már mutasson
 Hét éve várunk!
 Sötétet látunk,
 S ütünk, ütünk,
 Lehet, tulajdon
 Apánk fejére,
 De már ütünk!

MEGINT ELODÁZTÁK A MAGYAR-ROMÁN DÖNTÉST

GENF, március 13. Az időtlen idők óta húzódo magyar — román birtokperben, megint nem lehetett döntést hozni. A Népszövetség semleges hatalmak képviselőiből álló bíróság elé akarta utalni az ügyet melynek döntésében a feleknek véglegesen meg kellett volna nyugodniuk. A magyarok ezt a döntést elfogadták.

Tutulescu az oláhok nevében csak úgy volt hajlandó a bíróság összehállításának tervét elfogadni, ha annak tagjai bizonyos — román részről jövő kikötéseknek eleve alávetik magukat.

Chamberlain angol, de még a francia külügyminiszter, Briand is kijelentette, hogy egyetlen tisztességesen gondolkodó nemzet képviselője sem fogadhatja el a bírói tisztséget, ha nem teljesen pártatlanul ítélkezhetik.

Az oláhok ebbe nem mentek bele, valószínűleg, miután megértették, hogy Romániában a bíróság úgy ítélkezik, ahogy a kormány ráparancsol — ezért a kérdés megint megoldatlan maradt és a Népszövetség újból haladékosan várja a románoknak juniusig állásponthoz „konziderációjára.”

A magyarok pedig újból várhatnak juniusig, amikor a oláhok majd utat nyitnak a rendezés felé.

GENF, március 13. Benes, csehszlovák miniszter, Selpel osztrák kancellár, annak követeltetésére kérte fel, mely szerint Cseh-Szlovákia hajlandó lenne kisebb magyarlakta területeket Magyarországnak visszatérni egy közép-európai szövetség ellenében.

A magyar kormány az ajánlatot nem fogadta el és ilyen értelemben mindaddig nem hajlandó tárgyalni, míg hatalmas magyar területek légesen megakadályozott vannak.

MÁRCIUS 15. WINNIPEGEN

A winnipeg magyarok részben ismét keretekben fogja megünnepelni március 15-ét.

Az ünnepélyt előkészítő rendezők lázasan dolgoznak, hogy az ünnepély minél impozánsabb legyen. Az ünnepély 18-án, vasárnap este lesz és a winnipeg magyarokat az ünnepély műsorának kiküldésével fogja értesíteni a rendezőség.

Alakítsunk Rothermere bizottságokat!

MÁRCIUS 15-ÉN

IRTA: KOVÁCS FERENC, HAMILTON, ONT.

Amint gondolataimat papírra vetem a NAGY NAP emlékének áldozva, elfogódással hódolok azok előtt, kik az első március idusát előkészítették tollukkal, beszédjükkel s akaratlanul is összehasonlítom az Irás akkori és mai szerepét.

Mi volt az Irás akkor, amikor kézzel-kézzel adták egy-egy költeményt, vagy tárcát s a drágagyöngyök gyanánt őrzött irodalmi termékek szerzőit, — sokszor még birtokosait is — bőrtömbbe vetették a bennök foglaltak miatt... Akkor az irodalom tüzes szekereim győzelmes gondolatok rohantak széjjel, villamos erővel telítették az egyént s delejes hatalommal forrasztották egybe a milliókat s nyomukban felkelt az elhatározás, feszült az akarat.

Ma?... mindenki, aki ismeri az ábécét, irodalmi tevékeny séget fejt ki s tíz centért olyan vasárnapi lapot kapunk, amelyet egy hét alatt nehéz végigolvasni, ma bajos, erős, világító elméket találunk.

Akkor volt hit, eszményiség, lelkesedés, hazafiasság, hősiesség az emberekben s ez erények tündökölték az irodalomban. Ma telve van anyagilag, érzékiséggel, vásári szentimentalizmussal, csüggedéssel, nyavalygással, bizonytalansággal.

Akkor az Isteni sugallat irányította a nagy lelkek tollát, felfelé néztek s szédítő magasságokba emelték az olvasót.

Ma saját magunkat próbáljuk hajunknál fogva felemelni. Akkor egyszerűbb, közvetlenebb volt az anyagi, de annál mélyebb a lelki élet. Ma határtalanul gazdagabb a testi élet, a kifejezési eszközök változatosabbak, de a tartalom, a lényeg, a lélek rovására. Az újvilág életére áll ez különösen. Fényes járműveken rohog itt az élet... hová? A ragyogó keret megvan. Csak a kép hiányzik. Talán megfesti majd a puritán, rajongó angolszász és a sokszínű európai lélekből kiforrandó új ember-típus?

De mi köze hát mindennek a kanadai magyarok március 15-iki ünnepléséhez? Szeretném, ha papírra vetett szavaim sok ezer olvasónak szívébe markolnának, hiszen minden kifejtett szó, valamilyen hatással bír a befogadó lélekre. Sajnos, a külföldi magyar sajtó üzleti szímtattól vezetett része a legalacsonyabbra süllyesztett szellemi színvonalát s azzal a kifogással, hogy „tudja, mi kell a népeknek”, lerontja azt a kevés eszményiséget is, amely az olvasók lelkében megmaradt az újvilág földrehozó anyagi küzdelmében. Tudatosan vagy öntudatlanul segíti ez a sajtó a régi és új élet között ingadozó lelkekben a romboló mozgalmak előrehaladását. De bizonyos tekintetben a modern magyar irodalom is hozzájárult a talajjal, tapogatózó lelkék romlásához. Kétszeresen nehéz a külföldi magyar írónak, vagy szellemi vezetőnek magas színvonalon tartani saját és honfitársai gondolkodását, hiszen itt alig beszélhetünk hivatásos irodalomról, magyar szellemi életről.

A kanadai magyar sajtónak s kibontakozó közéletünk tényezőinek kötelessége szent magyar hagyományainkat ápolni s gazdasági lelki életünket az angolszász kultúra kincseinek feltárásával. S ha bármikor elposványosodna életünk, gyűjtsék fel új eszméket, új célok tűzét.

Iskola, egyház, irodalom, élettapasztalatok alkalmat adnak arra, hogy a 48-ban a betű előírása szerint póri sorból fel-

emeljék, nemesekké tegyék a törekvő lelkeket. Hisz az igazi nemesség nem a kutyabőr bírástában rejlik, de a jellem azon tulajdonságában, amely képesit bennünket anyagilagunk fölé emelkedni. A külföldi magyar élet gyakran ahelyett, hogy föl-emelne a tömegeket, s átani ösztönrel, szennyes lélekkel, lerántja azokat, akik bizonyos színvonalra hágtak. S tucatjával élnek abból a lelketlen agitátorok, hogy „azt adják a népek, ami neki kell”, s a jobb elemeket vagy elmarják, elundorítják a magyar közélettől, vagy magukhoz zárlétesztik.

A munkásmozgalmak, szakszervezetek kerékkötői ezek a hivatásos zárlétesztők, kik minden ideálizmus letörésével, durva, állatias, anyagias világnézet ápolásával, hagyományok, isteni-emberi törvények sárhatiprásával törtetnek előre. Meg sem meglegedtek Kanadában s máris forradalmat hirdetnek. De szemmel-láthatólag veszti el befolyását ez az irány, mikor a nép a bá-

ránybőr alatt a farkast felfedezi s láthatjuk, mint fordul e lapok s irányuk képviselői ellen a körvélemény!

1848-ban a rákövetkező gyászos elnyomás dacára is, győzött a magyar lélek. Ma, mintha lelkileg is levertek volna ellen-ségeink. Hogy önbizalmunkat, eszményiségünket visszanyerjük, fel kell idéznünk időről-időre drága emlékeinket s fel kell fedez-nünk nagy lelki kincseinket. Nem üres zászlólengetés kell nekünk, amint nemzeti létünk forrása is mélyebbről buzog. Ma a népek nagy versenyében boldogulni csak örökbecsű értékekkel lehet.

Legyen minden külföldi magyar a mi színes nemzeti érté-keink kutatója, képviselője, ápolója s cselekvő résztvevő abban a nagy megmozdulásban, mely békés eszközökkel a magyar nép nek ismét biztosítja helyét „a nap alatt!”

NEW YORKBAN LEHULL A LEPEL

IRTA: BACSKAI, W., SASKATCHEWAN.

Van-e magyar ember kerek e vi-lágon, kinek ne ragyogna fel a szemé, ne dobanna nagyot a szíve s ne örül-ne a lelke azon az ünnepen, amikor a magyar élniakarás legtragikusabb hő-se előtt ma ismét leborul a hatalmas Amerika, hogy a koldusszegény ma-gyar milliók nemes áldozatkészességéből soha el nem porladó érccel örö-kitsse meg annak a Kossuth Lajosnak az emlékét, ki oly sokat beszélt, irt és dolgozott az emberiség szabadsá-gáért. Az Egyesült Államok már jó-deleke megtisztalt bennünket azzal az emlékei gesztussal, hogy Kossuth ame-rikai diadalutjának hatása alatt há-rom várost Budára, sőt lowában egy megyét Kossuth Country-ra keresz-telt — de csodálatosképen még ma, amikor a történelmi távlat és közel-múlt eseményei ismét megvilágítják a magyar nemzet évszázadok óta oly kedvezőtlenül bonyolult helyzetét — még ma is akadnak olyanok, akik Kos-suthot forradalmárnak, illetőleg a ma-gyar szabadságharcot forradalomnak minősítik. Miután ez a szomorú jelen-ség nem egyéb, mint a jobblétre szen-derült fekete-sárga diplomáciának a külfölddel — és sajnos néhány honfi-társunkkal is elhitett galád csele-gása: nem fog ártani, ha elmeren-günk a negyvennyolcas események előzményein, rapszodikus kifejté-

és ránk nézve talán sorsdöntő követ-kezményein. Illő, hogy legalább lélekben ott le-gyünk mi is a felhőkarcólók metro-polisában, amikor végre ott is meg-szólal az EGÉSZ magyar nemzet lel-ke, hogy a mindig nemes célokért küz-dő és ezer év folyamán mégis annyis-zor elgáncsolt magyar népkarát új-ra eltiport igazságát kiáltás bele a vi-lág sükét fölébe.

New Yorkban lehullik a lepel s a glóbus ezer zugába szétszórta nagy-rok képviselőinek személtárára nő ki a kozmopolita city vasbeton földjéből a magyar történelem hármasszim-boloma: a kiváló szervezőerejét a nemzetösszegének céljai alá ren-de-lő művelt intelligencia — Kossuth; a jobbán fölserelt, többszörös tüle-ről szemben is győzedelmeskedő hon-véd és a Haza fölött elvihartott vé-szes időnek talán legtöbbet dolgozó, szenvedő és remélő alakja: a magyar földművelő.

A Csonka Ország newyorki Kossuth szoborünnepé megesem az a fényes, di-csőséget, büszkeséget hirdető ünne-pég, melyet a múlt század egyik legna-gyobb angol szónokának, szétdarabolt nemzetétől várhatna a győztes Ameri-ka, hiszen a messze földrekről New Yorkba zárandokolt sereg nem ünne-pelhet, mert — mint Kossuth írta Jó-

zsef nádor halálakor — „a végzet ha-állatkaró vetett az oltár fölé, melyen a nemzet a hála tűzét volt meggyu-tandó.”

„A végzet haláltakarója” pedig ezutal Trianon, melyet a nyugati civilizá-ció védelmében elgyengült Magyaror-szág számára már évszázadok óta „há-lálból” előre készített — persze a világ akkori sorsát intéző hatalmasok hall-gatólagos jóváhagyásával — a bécsi ud-vari kamarilla, titkos tanácsosainak magyargyűlölő cselekedő toborzott po-litikai bünszövetkezete, hogy a magyar föld kincseit és a magyar nép vagyonát kiszípolozva, az alkotmányos országot tehetetlen tartományává süllyesztve, szabadon használhassa ki a maga impe-rialista céljaira. Ez a Magyarország megfontására kicszelt idea ma már ma alá temette a Monarchiát is — de már évszázadokkal ezelőtt gonoszul alá aknáztá a mi fajunk békés boldogul-ásának még a lehetőségét is. Az ördög sohasem alszik — mondja a közmondás — és ez áll a fekete-sárga uralom tal-nyaló, ravasz besúgóira is, kiknek va-lóban méltó utódai ma — miután sajátítvó s őket a semmiségből fölemelő pártfogójukat is cserbenhagyták és el-árulták — Massaryk, Benes és a több-álar alá rejtözve trónolnak a nagyha-talmak békepolitikája által a világ fej-veszedelmesebb háborus fészékévé le-szett s a fejetetjére állított Közép-európa üszkös romjain.

De maradjunk 1848-nál. Hogy a ma-gyar nép szabadságharca nem volt for-radalom, arra álljanak itt a tények bi-zonyítékul. Midőn az osztrák császár és magyar király, az ország március 15-én egyhanguan követelt igazságot az ak-kori nyugateurópai forrongások hatása

Pagátultimó

IRTA: SZITNYAI ZOLTÁN

Senki se hitte volna Oktaveczről. Szükszavú, szerény ember volt és sárga bajusza alatt sohasé fogyott ki az alázatos mosoly. Meg egyébként is az iskolában a magyar történet oktatására vetette a fősúlyt s a záróvizsgálaton minden évben első-méltelte, hogy „Karpatoktól az Adriáig” s hogy „e földön él-ned és meghalnod kell.” Ilyenkor a terem falait nemzetiszíni zászlók borították, maga Okta-vecz Alajos pedig, rövid kis zsa-kebben, ünneplésen mozgott a virággal körülfont tanítói asztal mögött. Nem is volt vele soha semmi baj s a záróvizsgálat után maga az esperes ur, már évek óta minden alkalommal, úgy az egyházi főhatóság, valamint az iskolaszék képviselete nevében meleg elismerését fejezte ki a látottak, nemzeti és vallásér-kölcs szempontról, valamint a szükséges tudnivalók helyes megismertetését illetően. Érthe-tő, hogy ily diszes záróakkord után kigyuladt örömmel és tel-lőtűdvel futta a Szózatot s kifé-nyesedett homlokán semmi se árulta el, hogy valami hiánya volna a teljes boldogsághoz.

Annál hihetlenebb, ami a há-boru harmadik estendejének őszén történt Adamecz Nepo-muk János, városi biztos házá-ban, Vudicska kerületi orvos és Tekla bányatiszt jelenlétében.

Oktavecz a házigazdával szem-ben ült s miután annak részé-ről bemondatott, hogy segít a nagyregfű huszas, megegyeszer végigsodorta kilenc kártyáját s ez invitben kelemesen találva érezvén magát, mind a kilencel-

egy pakliba csapva, maga elé tette az asztalra, pontosan a pénzestál mellé s az ünneplés csöndben résztvélő főséggel zengte be: — Még pedig... a pagatultimóval. — És a négy kirallal, — zu-gott vissza Nepomuk János. — A négy kirallal pedig meg-kontrazok, — mondta nekivő-rösödve Tekla, akit nyilván fel-háborított az emberi tehetetlen-ségnek ez a határtalan foka. — Majd meglássuk, — véle-kedett Oktavecz Alajos és sárga bajuszát mélyen a pohárba áztatva hosszan szöröcsintett, nyelvél szinte megpaskolta a bort, ádámcsutkájának serény mozgása közben.

Az első pár ütés úgy ment, mint a karikacsapás. — Tarokk — tarokk — tarokk, — ismételte Oktavecz, a-mint sima mozdulattal az asztal-ra csuszattatta kártyáit egymás-után.

— Ugy van, reggelig tarokk, úgy van, — helyeselt Adamecz, kemény ökölcspások közben. De a negyedik ütésnél fölvo-nított Adamecz. — A teremtsit az ilen játéknak! Ki látott négy kirallal színt bontani partner ala? Aztán nagy mérgében kirán-totta a huszonegyest és úgy vág-ta le, hogy csak úgy árrant. Oktavecz Alajos elsápadt a rémülettől. Ő már sejtette, mi lesz most.

— Nesze skicó! — Aztán fölpatanva, féllábon körülugrálta a széket, kétszer egymásután a kártyáit a hasá-ból és szorítva, ittasul örömmel vonította:

— Polgarmester! Adamecz Jankó polgarmester!

Adamecz ur haragtól lángba-borult arccal az asztalra csapa-ta a kártyákat. — Feladok egész partit. Nem játszikok.

— Ale co chces Janko, sak si us Burgermeister? — évelődött az orvos. — Kikérek magamnak trifa-kat. Ha ez a mamslaz nem mond háborított az emberi tehetetlen-ségnek ez a határtalan foka.

— Hat minek montál, akkor még négy kiralt? — kérdezte szellden Oktavecz, de már az ő arcán is felhők gyűltek össze. — Mondok, hogy arra a pa-gatultimóra. És ha látol, hogy elvesztünk ultimó, hát mentünk a négy kiral. Nem te addig fi-rogarol, míg belőlem csinálnak polgarmester.

— Ale Janko, haggyal már engem avval a négy kirallal. Ha egyszerű ultimó van én füttyölök minden kiralra. — No ez már csakugyan cri-men lazse malestatis — gyujto-gatott az orvos.

Adamecz Nepomuk János már nem bírt a mérgével. — Hát aztat elhiszek, hogy te fityülsz minden kiralra, de megmondok aztat is, hogy már régen figyelek tégedet és vagy fekete listán, mint többi alatto-mos panszlav republikánus.

— És Oktavecz Alajos közsé-gi néptanító, aki már tizenöt éve tanítja a Himnusz mellett a be-tűvetést s ugyanakkor a fősúlyt a magyar történet oktatására-veti, most valóban olyat mon-dott vártalanul, amit senki se hitt el volna róla.

Adamecz elkéltülve pattant föl és hivatali pózta vágta ma-gát. — Figyelmeztetek a magyar alam nevében... De már Oktavecz is benne volt a kerékvágásban.

— Fityülök a magyar alamra és az ilyen magyarokra mind — csattant ki belőle s kezének szé-les mozdulattal végigkanyari-tott a jelenlévő feje fölött. — No de Lojzko, Lojzko — csillapította az orvos.

— Nem hagyok magammal packákat — kiáltotta s az ágy-ról felkapva kalapját és botját, kirohant a lakásból. Az ajtó durranva becsapódott. Adamecz Nepomuk János, Tekla és Vudicska, az orvos, elhű-ve néztek össze. Mi volt ez? Pár pilanatig csönd következett, a-mit Adamecz János tört meg. — Már régen figyelek ezet. Nyilvánvaló panszlav agitátor. Ravasz tót. De most végire ja-rok neki — lázadott Adamecz s a másik kettő némán bólonga-tott rá.

— És néhány hét múlva, zsebé-ben a selmeci királyi járásbíró-ság idéző végzésével, Oktavecz Alajos néptanító a hodrusi völ-gyön át a város felé baktatott. Fejét busan a föld felé lögatta és nem vette észre, amint elhaj-tatott mellette az orvos fogata, a három urral, akik szintén a tárgyalásra mentek. Tanúnak. Pedig még tüntetően felkacag-tak is, amikor mellette robotott el a kocsi.

Alapjában véve pedig büszkek voltak. Most már nekik is van egy panszlávjuk. Ezzel fontos-ságot nyert a falu, belekerült a nagy politikába, az államélet sod-rába. Névtelen kis helységük e-semény szintere lett. Isten tudja még a pesti lapok is foglalkoz-tatnak a dologgal. Aminő ügyes ember ez az Adamecz, városi biz-tos, még szörnyű titkokat hoz-hat napfényre. Az emberek ész-szedugták a fejüket, és csopor-tokba verődve, suttogva tárgyal-ták az úgy várható fejleményeit. És mindenki gyanus volt, aki élt.

Adamecz ur eleinte dult-fult mérgében, de amint az eset foly-tán egyre nőtt hatósági tekinté-lye, dagadó pocakját kifeszítve, önelégült mosollyal lejtette vé-gig a kis falu uccá-t. Fontosko-dó arccal, nádvesszővel csapkod va csizmája szarát, homlokát fe-nyezett ráncokba szedve magya-rázott:

— S ez még nem minden. Tu-dok, vannak cinkosok is. Az e-gész bandát igazságszolgáltatás kezének adok. S Oktavecz Alajos, a veszedel-mes panszláv, mindazon napig, míg a királyi járásbíróshoz i-déztetett, nem is mert kibujni a lakásából.

— Ez a pagatultimó csinálta az egész slamasztikát — véde-kezett a felesége előtt.

A három ur már benn volt a járásbíró szobájában. Oktavecz Alajos is megérkezett, de őneki a folyosón kellett várakoznia. Amint ott ácsorgott a bíró szo-bájába előtt, az ablakon lenézett az udvarra, ahol az ő felügye-lete mellett fát fűrészeltek a ra-bok. Összeborzadt Szörnyű-kép. Ki tudja, mi vár még reá?

— Oktavecz Alajos — kiáltot-ta ki a szolga. Oktavecz Alajosnak ész-sz-

— Hallgassanak! — sujtott le a bíró. — Maga akkor feleljen, ha kérdezem, a tanuk pedig vád lott kihallgatásának idejére tá-vozzanak a teremből.

— Tehát — folytatta a bíró, megvárva, míg a három ur ki-kullog, — hogy füttyül minden királyra, (Oktavecz már szólni sem mert, csak a fejét rásta he-vesen) a magyar államra és a magyarokra s ugyanez alkalom mal Adamecz Nepomuk János.

— Maga Oktavecz azzal van vádolva, hogy folyó évi június hó 13-án Adamecz Nepomuk Já-nos városi biztos lakásán, kártyázásból keletkezett szóváltás közben, azt mondogta, hogy füttyül minden királyra... — Eztet tagadok! — szót közbe igatottan Aktavecz. — Igy volt! — dörögött rá A-davecz.

— Leghatározottabban taga-dok. — replikázott Oktavecz. — Hallgassanak! — sujtott le a bíró. — Maga akkor feleljen, ha kérdezem, a tanuk pedig vád lott kihallgatásának idejére tá-vozzanak a teremből.

— Tehát — folytatta a bíró, megvárva, míg a három ur ki-kullog, — hogy füttyül minden királyra, (Oktavecz már szólni sem mert, csak a fejét rásta he-vesen) a magyar államra és a magyarokra s ugyanez alkalom mal Adamecz Nepomuk János.

„Veszélyben a hazai!”

S az ő gyűjtő, lelkesítő szavataira ezek és ezek ragadtak fegyvert a mintegy egyik napról a másikra, szinte a kenyéradó magyar televényből nőtt ki a nemzeti honvédelem s mint egy ember kebléből tört ki az elhatározás: Utolsó cepp vérgi!

Mint Jókai írja: „A földműves elhagyta ekéjét, a tanuló iskoláját, a családapa boldog tűzhelyét és ment a zászló alá. Uri családok elkényeztetett fiait, mágnások, nemesség jötték önként s együtt nyomorogtak a parasztiakkal szőben, zivatarban, sárban, fagyban, szemétdígyban, rongyban és dicsekedésben...” A templomok harangjaiból, a kottákából és rézműzsebekből ágyukat öntött Gábor Áron, asszony, leány, gyerek mind kivette az őt megillető részét a magyar nemzet nagy napjaiból s az események még a csecszópókat is hőökké avaták.

Megkezdődött az 1849-iki dicsőséges tavaszi hadjárat; soha nemzet békésebb harcot nem vívott a szabadságért, soha nép nem küzdött elszántabban az elnyomó ellen s talán még sohasem volt szabadságharc úgyis fellebb, igazabb, mint a miénk.

Hogy mégis elbukunk a nagy küzdelemben? Az nem ügyünk igazán, vagy katonáink bátorságán mulott. A kor egyik „legmodernebb” felfegyverzett hadserege a mindent öldöklő, pusztító, komitácijellemű martaionemzetiségek bandájával együtt hanyatthomlok menekült a sokszor csupán kaszával és vaslival felfegyverzett maroknyi magyar sereg elől s a tülerőt már-már legyőzte a lelkesedés — amikor a „lázádo” magyaroktól megszépezt bécsi orvos segélykérésére 200,000 pihent orosz sorkatonna lépte át a Kárpátokat, hogy vérbefojtas a magyar nép örök igazságát.

A mi szabadságharcunkat ezek az rint tévesen hívják és írják „revolúciónak”, mert az nem forradalom, hanem „struggle for liberty” azaz szabadságharc a szó legzorosabb és legszentebb értelmében. Ez az az az, akik a magyar nép alapjelmének és történelem folyamán bevált alkotmányos szociális fejlődésnek megtagadásával a politikai lélekűfűzők emberéletet és pusztulást szomjazó vörös mammonjának a malmára hajtják a vizet s a 48-as idők vezéreinek egyik

vagy másik mondását kikapva, azt nemzetközi szempontból szeretnék magyarázni.

A mi szabadságharcunknál nemzetibb, igazabb, lelkesebb küzdelmet nem vívott nép a szarnokai ellen. 1848, mely a mostani trianoni szégyenünknek, mintegy gyászos előfutárja volt, bebizonyította, hogy csakis nemzeti önállósággal, vallási és osztályellenléttel elismert ösztönzőtől lelkesséssel fűtött munkával és az ősi magyar virtusnak, csakis az elkerülhetetlen és akkor is ügyes, céltudatos felhasználásával tudja a magyar nép biztosítani uralmát a Duna Tisza táján.

SCHEFBECK KONZUL ELŐADÁSA MAGYARORSZÁGRÓL A WINNIPEGI KATONAI INTÉZETBEN

A katonatisztai körök az egész világon zárkóztak. Fokozottabb mértékben áll ez az angol katonai intézményekre, ami nagyrészt érthető is. Nagy fontosságot kell tehát már azért is Schefbeck konzul előadásának tulajdonítani, mert oly körök előlétekel neki szegény letipott hazánk ügyét vinnie, mely körökben eddig idegen képviselők nem jutottak.

A konzulnak igen nehéz helyzete volt, mert előbb le kellett küzdenie az érthetően megváltó előítéleteket és amikor ez sikerült, a legerősebb kritikának is helytálló előadást kellett adnia.

A winniepei helyőrség tényleges tartalékos tisztjei nagy számban mentek meg erre a február 25-én tartott előadásra és a kormányzó szárnysegédén kívül megjelent több tábornok, ezredes és főtisz.

Schefbeck konzul, gyakorlott előadó több nyelven is, és az Egyesült Államokban töltött szolgálati ideje alatt is több országos kongresszuson is merítette Magyarország helyzetét az amerikaiak előtt. Szabad előadását azal kezdte, hogy politikával egyáltalán nem akar foglalkozni, csupán tudományos és közgazdasági szempontból akarja a kérdést a hallgatóságot előtt tárgyalni, melynek alátámasztására Magyarország egy közigazgatási

Az lesz a legszebb, legünneplésesebb koszorú a newyorki Kossuth szobor, amelyet az Ohazítói elszakadt magyarok lélekben helyeznek a szobor talapzatára, férfias komolysággal megígérve, hogy Kossuth Lajos példájára minden magyar terjeszteni fogja a kossuthi, azaz nemzeti irredenta eszméket a maga körében s ezáltal a hozzájáruljon Magyarországgal elkövetett borzalmas igazságtalanságok megismertetéséhez és saját fájának megbecsüléséhez.

Ha mi, kanadai magyarok is így tesszünk, akkor mi is joggal énekelhetjük, hogy — Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos, lesz hazádnak szabadsága...

és egy népeiségi térképét tette ki a Military Institute nagy előadó termében, melyeken szemléltetve bemutatja előadásának geográfiai részleteit. Magasabb tudományos szempontból röviden esetelel Nagymagyarország történelmét és érdemeit a nyugati civilizációval szemben s azokat a hátrányokat, melyek ezekből az óriási, — nyugati kultúráért és országokért hozott áldozatokból természetesen reá háramlottak, ami láthatóan újszerűen hatott a hallgatóságra.

Az összeomlás, a forradalmak és a román betörés okozati fejtegetése után áttért a trianoni békére és meggyőzi a hallgatóságot a béke igazságtalanságairól. A hallgatóságon látható a kezdetben tanusított merevség elmulása, felmelegednek, érdeklődnek és amikor a békeszerződés lehetetlen katonai határozatait ismerteti, a meglepés és csodálkozás kifejezése vonul végig a hallgatóságon. A katonák természetesen az a rész érdekelt a legjobban és teljesen osztrótták az előadó abbeli kijelentését, hogy ama híresztelések, melyek szerint Magyarország az európai béke veszedelme és hogy fegyverkeznek, nem más, mint rosszindulatú propaganda.

A kisebbségi és az elszakított magyarság helyzete az újóállamokban, melyet minden aláfestés nélkül a leg-

szigorúbb tárgyilagossággal adott elő nagy bátasítással a jelenlétükre. Majd átér gróf Bethlen István miniszterelnök újlépítési és konszolidációs munkájára, melyből a hallgatóság a magyar nemzet által hozott óriási áldozatokról bővebben értesült, amiről a világsajtó alig akar tudomást venni. Szívós munkáikat és talpraállósukat hatalmas tapssal fogadják, mert hiába — az angol mentalitás a reális eredményeket keresi, amiket — hiába a helyes hazai politikai vezetésnek — fel is tudunk mutatni.

Végül mai pénzügyi helyzetünket, úgy az államot, mint a magán gazdaságát, majd az általános közgazdasági viszonyokat ismertette. Államháztartásunk már évek óta deficitmentes, gazdálkodása és a pengő stabilitása ugyancsak hatalmas elismerésben részesült.

Befejezésül megemlítette az előadó Anglia és Magyarország közötti látható szívélyes viszonyt.

Az előadás második része a magyar bevándorlókra foglalkozott, melyek folyamán fejtett és magas fokozott meszagszolgálatát ismertette az előadó, amiért a magyar bevándorló különös megbecsülésre számíthatunk Kanadában, mely ugyancsak elsősorban meszagszolgálati ország.

Az angol temperamentumnál teljesen szokatlan melegséggel és lelkesedéssel jutalmazta a hallgatóság Schefbeck konzul majdnem két órási előadását, melyet a gyűlést vezető Pearks ezredes meleg szavakkal köszönt meg és gratulált a magyar nemzetnek a fennálló nehéz viszonyok között elért nagyszerű sikereit.

Ezek után — amint az angol országokban szokások — a hallgatóságból többen hozzászóltak a témához és egyes részletekért tettek fel, melyekre a rutinizott talpraesetten válaszolt, a kérdések és a hallgatóság általános meglepedésére.

Éjtélfelé járt már az idő, mikor ez a nagyműveltségű katonai társaság oszladozni kezdett és jóleső érzést adott nekünk magyaroknak, hogy konzulunk ismét előbbre vitte egy lépéssel ügyünket a külföld előtt.

PENGŐJÉT, DOLLARJÁT KÖLDJE A „PANNONIA” UTJÁN 296½ Main St. WINNIPEG, MAN.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi vállalat. Pénzküldésekért teljes felelősséget vállalok. HÁZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELET INTÉZKESSE VELEM. Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám: LOUIS SZABO BOX 244 515 SOUTH Main Str. Welland, Ont. A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

A NEW YORKI KOSSUTH-SZOBORRA SZÁNT ADOMÁNYOK LEGSÜRGŐSEBB BEKÜLDÉSÉT KÉRJÜK!

Huszár a mennyországban

Írta: P. ABRAHÁM ERNŐ

Ma a magyar huszár meghal a csatába, Egyenesen besétál a Fényes mennyországba.

Itt állóbból pejlóvát is Csak elővezetik, Selyemmel és bársonnyal I Ugyan dörzselgetik.

Odafenn az égben Angyalcsereg várja Száz kis angyal visel gondot A magyar huszárra.

Nézi, nézi a huszár s csak Leugrik az ágyról, Elveszi pejparipáját A kis angyalkáktól.

Egyik angyal vérző sebét Megcsókolja százszor, Beheged a fájó seb a Csökös angyalazástól.

— Köszönöm kis angyalecskám De nem ez a módja, Majd én mindjárt megmutatom Igaz huszár módra!

Másik angyal rucát koppaszt Piros óbort forral, Vendégeli pecsenyével, Tüzes, erős borral.

Szalmát markol, csutakol, Sörényét befonja, Rápatan a hátára és Kantárszárba fogja.

A harmadik nyoszolyáját Puhára megveti, Fáradt lehet — gondolja hát — Jól fog esni neki!

Táncoltatja kényesen, Biztatja, ugratja, Alig győzi gyönyörködni A sok kis angyalka.

S amíg hever a hős huszár, Sok kis angyal fogja: Ki ruháját, ki pedig a Csizmáját pucolja.

Szóli a huszár, — s büszkeség Ragyog a szemébe; — Mostan pedig mehetünk az Uristen elébe!

hatósági spiónnak nevezte. Megértette a vádat?

— Igenis, — hajolt meg Okdamvecz.

— Mit tud elmondani védelmére?

— Nagyságos bíró ur. Az egész a pagatultimó miatt történt. Én bevallom, nekem akkor kissé elhamarkodott dolog volt azt bemondanom. De ha már én bemondok, neki nem kell megtetézni, hogy bemondja a négy királ is. Ezen fordul meg az egész. Ő akarta mindenképpen megcsinálni a négy királ, én meg az ultimót. Ez drágább. S mikor én hívok kórász, Tekla pedig bevágja a tizenkilencs, Adamecz fölültrafálja huszonegyessel és lett palgarmester. Én tudok, hogy ő azt hitte, hogy a skicó nálam van...

A bíró türelmetlenül közbeszólt:

— Arról beszéljen, hogy használta-e az idézett kifejezéseket? Oktavecz kitérte mind a két karját.

— Már, hogy használtam volna? Illetve négy királra mondtam, hogy fűtülök, nagyon természetes, amikor a pagatultimó — Hát azt mondta-e — intette le a bíró, — hogy fűtül a magyar államra és a magyarokra, továbbá Adameczre azt, hogy hatósági spion?

— Nagyságos bíró ur, én valami ilyesmit mondtam, de nem így, mintha a magyar államot, vagy a magyarokat, akár úgy is, bár tisztelt barátom Adamecz biztos ur, személyében sérteni óhajtottam volna. Hiszen magam magyar vagyok. Azt a helyet hozta.

— Szóval felhevült állapotál ment magát?

— No, hogyan, nagyságos uram.

S miután a bíró jegyzőköny-

be diktálta Oktavecz vallomását hivatta az első tanut: Adamecz Nepomuk Jánost.

— No mit tud előadni az esetről? — hivta fel a tanut a tény állás rövid ismertetése után.

Adamecz szóonki hanghordozással jelentette:

— A tényálladék lefektetése, szerint történt az eset. Én már régen figyelek ezt az Oktavecz. Már máskor is láttam, hogy szeret a magyar állameszmen csufolódni.

— Hogy érti ezt?

— Tetszik tudni, ha nem jön össze tarokk, hát kettesben alszunk. Ezzel az Oktavecczel. Ujjában veszek észre, ha tőköt hív, mondja: Thököly bunkó Péter! A maknál, hogy Mac Mahon a nagyszerű generális.

— Ugyan, ez csak olyan szó-lás-mondás kártyázás közben.

— No igen, magam is mondok. Például pirosnál, ha jól megy a lap, szívesen mondok így rózsaszínű Elek, rózsaszínű Elek. De ez nincs vonatkozásban nemzetügy, mint Thököly bunkó Péter és Mac Mahon kegyelmes ur, a nagyszerű generális.

— Hát ez igazán nem tartozik a dologhoz.

Aztán következett Tekla.

— Bizony, bizony, — hümmögött — így volt, így volt.

Az orvos se mondott sok jót.

— Megtörtént, megtörtént. Bár nem hiszem, hogy rossz szándékkal.

Végül a bíró meghozta az ítéletet, mely szerint a selmebányai királyi járásbírósg Oktavecz Alajost egyrendbeli felség-sértés büntetésben és becsület-sértés vétségében bűnös mondta ki, amit nevezett azzal követett el, hogy stb. ... enyhítő körülménynek véve felhevült lelkiállapotát, őt a bíróság 3 napi fogházra és 200 korona, behajtha-

tatlansága esetér 3 napi fogházra átváltoztatható pénzbírságra ítélte és az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Az ítéletben a vádiott is és az ügyészi megbízott is megnyugodott.

— Igérje meg Oktavecz, — fordult a bíró ünneplés hangon az elítélthez — hogy jövőben hű lesz a magyar államhoz, mindnyájunk közös anyjához.

— Megígérem, — suttogta hal-

kan Oktavecz és hálattel pillantást vetett a bíró asztalán álló fekete feszületre.

Néhány hét múlva Hodruson is elűttek a hullámok. Oktavecz visszahelyezték hivatalába s miután már hat hete a tarokk, meg a vasárnapi kaláber is szünetelt, egy nap, az iskolából ha zaterő tanítót barátságosan karongfotta Adamecz Nepomuk János.

— Lujzko, mire jó ez a harag. Ilyen régi pajtások közt. Felejtünk el az egészet.

Meg kell adni, hogy a béke csakugyan helyre állt. Adamecz Nepomuk János soha még csak célzást se tett a történetekre. Viszont Oktavecz Alajos István se provokálta a sovénabb érületet Thököly szellemének kártya közben való idézgetésével.

S nem is zavarta semmi a békes egyhangy életet, míg egy sívár őszi napon, a bércecs hegyek szabadon hagyott kapuján, a kis Hodrusra is bementeltek a csehek. Attól kezdve egyre-másra, mind furcsább dolgokat észlelt a tanító ur. Például: Petykó a nagyfűlű, vékony szatócs, aki máskor csak annyit vetett feléje: „Jó napot,” most már messziről lengette kalapját, dallamosan zengve:

— Jó reggelt! Dobre rano Pan Oktavecz. Dobre rano.

Vagy a kántor:

— Kasamadiener, kasamadiener Pán Oktavecz.

— Mi lelte ezeket? — tündödhm magában. — Pán Oktavecz hm, mán hogy Pán Oktavecz. — Aztán jöttek mások, egyre többen: „No mit szólja hozzá? Megmontam, már régen megmondtam, Pán Oktavecznek van igazság.” — Oktavecz is felelt: „No, hogyne, persze,” de még se tudta, hogy miről van szó. Mig egyszer maga Adamecz karolt beléje bizalmasan.

— No Lujzko, most tiéd a világ.

Oktavecz csodálkozva nézett rá.

— En ezet nem értek. Hát te is? Mit akartok, hogy elkeztetek nekem gatszólalni, miha turóci prépost és nem községit néptanító volnék itt Hodruson.

— No, Lujzko, hiszen csak tudunk, hogy prágai kormány-nál vannak neked magas összeköttetések.

Oktavecz méregtől kipirult arccal csapott a mellére:

— Ez mersz, — mersz mondan nekem?

— Most már nem kell titkolnunk Lujzko. Bevallok neked, magam is voltam mindig szlovák patrióta. De pajtás nem lehetett mig tartotta ez a nemzeti elnyomatás ellenünk. En kérlek voltam városi komisszárius. Hát mit tegyek? Elveszik a kenyér, ha téged is fel nem adom.

S lassan Oktavecz is éledni kezdett. Kezdte érteni a dolgot. Ő tehát nemzeti hős. Martir. Csakugyan, őt elítélték pánszláv viselkedéséért. Tehát ezért néznek rá bizalommal. Igazolta az idő. Egy férfi, akinek jövője van. Akivel fenn kell tartani a barátságot, mert Isten tudja, mi lehet még belőle? Talán még zsupán is.

Oktavecz egyre jobban átérte

te, hogy valaki lett. A szatócs-

nál kampós botot vásárolt s azt minden délben végigkopogtatta a falu uccáján. Előfizetett a Ná-sa Narodnre s aggodalmas arccal közügyekről tárgyalt. Nem is tárgyalt, hanem kijelentéseket tett, rövid tömondatokban így: Meglássunk, mit tehetünk. Magam is azonosítok Svehla miniszter véleményének... Na gyon fontos személl változások varhatók... Nem nyilatkozhatom többet, csak mondhatok na gyon varatlanok, mondhatnék hagyjon közelalók személyiségemhez... S az ilyen kijelentések után sokatmondóan elhallgatott s a közgondok felelősség teljes tudatában aggodalmas ráncok futottak össze gömbölyű homlokán.

Hát az igaz, hogy pán Oktavecz, az aztán a pán. De még milyen pán: A pán és ő egymás nélkül el sem képzelhetők. A „pán” szó ugy hozzátapadt, mint a csigához a háza. Ha valaki azt mondja, hogy pán, — ezután okvetlen Oktavecz következik. S ha valaki Oktaveczre gondol, azt nem is teheti a „pán”-nal való kapcsolat nélkül. Legalább is Hodruson nem.

Meg is becsülték. Maga az iskolaszék hívta össze a falu jelesait pán Oktavecz ünneplésére, a Vnucsko-féle kocsmába. Se hossza, se vége nem volt a szónoklatoknak s még Milkát, pán Oktavecz életéparját is felköszöntötték. Pán Oktavecz se fogott ki a szóból, már vagy tízedszer állott fel, pohárral a kezében és ingadozva, feléjezőg „haljunk! haljunk!” közben. Alig bírt magával.

— Még aztat akarok kijelenteni szlovák testvérek ezet országot, mink történet folyamán ezer éve megtartottunk. Köszönünk ezet elsősorban első szent

királnak Istvannak. aztán szabadsaghós Rakoczinak és kényuralom által szankivetett Kossuth Lajosnak. Ezek történelem fényes csillagok. Mink magyarok, akarok mondani, hogy ugy ne mondjam magyar nyelvű szlovakok, akik vagyunk Karpatoktól Adriáig, tekintjük nagy tisztelettel történelmi példaképekre csillagokra, mert nyelvében él a nemzet, itt élnek és meghalnak. Én ismétlek, most mindön önrendelkezési jogunk Wilson tizenkét pontja és független magyar elnyomatás megszüntetvén, mink kik kiűztük a török, mink kik kiűztük a tatár, mink ezet ország megtartunk, aztat kiáltok: eljen cseh-szlovák testvériség, eljen magyar haza.

Mindenki éljenzett és lelkesedett, koccintottak, ittak. Soha még ilyen testvéri ünnepséget nem láttak a Vnucsko kocsmá füstös falal.

Másnap, amikor még alig pihente ki az ünnepségek fáradalmait pán Oktavecz, egy idézővégszt kézbesítettek neki a sel meci járásbírósgától. Ugyanolyan volt, mint az előbbi, csak a kir. szó volt rajta keresztülhuzva.

— Mit akar tőlem ez a Ruzicska? — tündödhm pán Oktavecz. — Allighanem, mint szlovák nemzeti tanács elnöke akarja velem beszélni.

S mivel az orvos éppen a városba hajtattott, felkapaszkodott a kocsjára.

— Ha megengedsz pajtás, tar tom veled a városba.

— No hogyan pán Oktavecz. Valami fontos ügy? Politika?

— Hat persze. Egész szétlép nek mar az ember.

— Talán bizony magas megbizatas?

Amit elvettek és amit meghagytak

CSONKA-MAGYARORSZAG NYOMORUSAGA

BUDAPEST, március.

Mindnyájunknak fáj, mindnyájunkat sorvaszt ez a mindannyiunk sebe, amelyet Magyarország ezerszázados fájába vágta gonosz sugalmazóktól vezetett botor kezek. De csak igen kevesen vannak ténylegesen tisztában azzal, mekkora is a szerencsétlenség számokban kifejezve, ami a nagy gyász — a trianoni „béke”-vel — érte a magyarságot. Már pedig a műveltség legelőkelőbb követelménye, hogy mindenki tudja, milyen volt ez a föld, amelyet apáink hagytak ránk, s milyen most az, amelyet ellenségeink hagytak meg számunkra, hogy itt tengődjünk, csaknem reménytelenül és jövőnk iránti kétségbeeséssel. De tudni kell az adatokat azért is, hogy ha akár barátokkal, akár ellenségekkel beszélünk, a számok erejével bizonyíthassuk azt a szörnyűséget igazságtalanságot, amely a nemzetből, mint egyetlen emberből váltja ki állandóan a tiltakozást: NEM, NEM, SOHA! Ebbe beletörödni, ebbe belenyugodni nem lehet: soha!

Hiszen a mi hazánk, Nagy-Magyarország, 282,870 négyzet kilométer, míg a trianoni „béke” Magyarországát csak 92,607 négyzetkilométer. Kétharmadát elvették, s csak egy harmadát hagyták meg. A mi hazánk, Nagy-Magyarország, 18,264, 533 lakosa volt, Trianon Magyarországán pedig 7,599,246 ember él. Vagyis elvették a terület 67,3, a lakosság 58,4%-át. Idegen uralom alá jutott 3,227,000 magyar ember.

Szántóföldünk elvettek	12,721.00 holdat,
meghagytak	9,583.000 "
szőlőink elvettek	170.000 "
meghagytak	376.000 "
erdőink elvettek	10,808.000 "
meghagytak	1,834.000 "

A megmaradt szőlőterület 200.00 hold gyenge minőségű, kivételre alig alkalmas bort ad, míg a világhírű magyar borok, a Hegyalja északi része, a ménes-magyarádi és marosmenti, sörnyörényi szőlők, idegenre jutottak.

Amit az erdeinkkel tettek, egyenesen szörnyűség! Erdeink 14,5%-át hagyták meg, s régi, virágzó fakivitelünk, legértékesebb, kitermelésre kész erdőállományunk másoké lett. Mi meg, ha most épület- és tűzfára van szükségünk, vehetjük idegenektől a saját régi erdeink fáit. Mert pl. fenyőerdőnk alig maradt valami. (3%-a a régieknek!)

Búzaterületünk volt	5,752,003 hold
ebből elvettek	3,122,000 holdat.

— Olyas-olyas. Most még nem nyilatkozhatok. Úgy még nem perfekt.

Azt el lehet képzelni, hogy most másként lépegetett fel pán Oktavecz a járásbírósg lépcsőin. Most nem nézett szorongó rettegéssel a fát vágó rabokra, sőt atyai részvételt tekintett rájuk. Neki lehetett, neki tellet miből, hiszen ő volt a szlav nemzeti ügy vértanúja, a jövő embere, a nagy férfiú, ő maga, a pán Oktavecz.

A járásbírósg ajtaján se kopogott, hanem csak úgy könnyedén odakoppintott kampós botjával és máris benyitott.

— Maucta — kiállította kordális hangszalval Ruzicska járásbíró felé.

De csodák csodájára a járásbíró nem állt fel és nem jött tárt karokkal feléje: „Dobre rano pane Oktavecz” Sőt mogorva pillantással reá förmedt.

— No, mi az Oktavecz?

— Hogy mi az? — lázadt fel pán Oktavecz e tiszteltlen hangra. — Hiszen kegyed meghívta engemet!

A bíró rácsapott az asztalra.

— Először is nem kegyed, hanem a csehszlovák járásbírósg.

Másodszor nem meghívta, hanem beidéztem. Harmadszor nem mára, hanem holnapra. De ha már itt van, hát elintézzhetjük most is.

— Hát persze elintézzhetünk,

— hűledezett pán Oktavecz, aki el sem tudta képzelni, mi elintéznivalója lehet neki itten.

A bíró előkereste az aktát.

— A csehszlovák kormány 77

számu határozatával elrendelte, hogy mindazon ítéletek, melyek a volt magyar bíróságok által jogerősen meghozottak és végrehajtásukban felfüggesztve lettek, végrehajtandók. Ennek foly-

tán kihirdetem, hogy a volt selmeci járásbírósg jogerős végzésével felségstértés büntette és becsületsértés vétsége címén Oktavecz Alajos hodrusbányai lakos ellen kiszabott fogház- és pénzbüntetés felfüggesztése hatályát veszti s iratokat az ítélet foganatosítása céljából az állam ügyészséghez átteszem.

— Tiltakozok, — vörösödött ki pán Oktavecz.

— E végzés ellen fellebbezésnek helye nincsen, — fejezte be a bíró.

Pán Oktavecz mind a két kezét a szíve fölé szorította.

— Engem, szlav nemzeti ügy martírját akarják becsukni?

— Kormányhatározat.

Pán Oktaveczal forogni kezdett a világ. S amint elborult tekintetét végigjártatta a tárgyakon, pillantása a fekete keresztre esett. És eszébe jutott, hogy ez előtt a feszület előtt fogadta meg, hogy hű fia lesz a magyar államnak, mindnyájunk édesanyjának. „Bocsáss meg Krisztuska, bocsáss meg nekem” — sustogott magában.

A bíró összerakta az aktákat.

— A továbbiakra az ügyészségtől kap majd utasítást.

— Köszönök bíró ur, — mondta pán Oktavecz halkán, a fejével helyeslően bólongatva hozzá — köszönök szépen bíró ur.

— És másnap az iskolában, amikor fölment a pódiumra, a fekete táblára fölfeszítette Magyarország térképét. Aztán kezébe vette mogorófa pálcáját és remegett a hangja, amint mutogatni kezdett vele.

— Gyerekek, nézzétek ez Magyarország. Innen Karpatoktól Adriáig terjed. Jól megjegyezzétek, Karpatoktól Adriáig.

Ez azt jelenti, hogy amíg Trianon előtt évi 41 millió q búzánk volt, a „béke” után csak 20 millió q termett.

Volt 42,118,000 q kukoricánk, maradt 15 millió mázsa. Hiszen a kukorica 4 és egynegyed millió holdat foglalt le, de ebből csak 1 1/2 millió holdat hagytak meg nekünk.

Burgonyával bevettett területünk 1 milliónál több hold volt, megmaradt 423,000 hold. Tehát a felénél többet vettek el a szegény ember táplálékából.

Nem jártunk semmivel sem jobban bányatermékeinkkel sem. A bányászat Magyarország lakosságának csak kis hányadát foglalkoztatta. 210,409 főnyi bányászunkból 87,638-at hagytak meg magyar uralom alatt Trianon.

Bányatermékeink közül teljesen elvesztettük a nélkülözhetetlen sót, amelyből a háboru előtt évi 2 és félmillió mázsát bányásztunk. Mivel pedig a sószükségletünk évi 1 millió 17 ezer mázsa, ennyit kell külföldről behoznunk drága pénzen.

Tiszta aranytermelésünk évenként 3500 kg., ezüsttermelésünk 12,000 kg. volt. Az utolsó grammig elvette ezt Trianon.

A rézércnek évi 105 mázsányi termelését szintén elvesztettük. Elvesztettük évi 1330 mázsát adó horganyérc- és 114,000 mázsát termelő antimónérctelepeinket. Elvesztettük kén-, kováld-, és mangánérctelepeinket is teljesen.

Vasérctermelésünk volt Nagy-Magyarországon évi 20,5 millió mázsa, ma nem tudunk 2 milliót elérni borsodmegyei bányáink révén.

Másik legfontosabb bányászati termékünk a szén volt. Ebből is igen jelentékeny behozatalra szorulunk, hiszen csak a petrosényi feketeszenbánya elvesztésével évi 2 millió mázsa feketeszenével és 19 millió mázsa barnaszenével termelünk kevesebbet.

Iparunk is alaposan sínyli Trianont. Nemcsak azzal, hogy nagy piacot veszített el, de elvesztettük ipartelepeink jelentős részét is. A „béke”-kötés előtt volt 4241 gyártelepünk, amiből a trianoni bölcsék 2075-öt hagytak meg nekünk. Különösen jelentékeny veszteség érte malomiparunkat, cukorgyártásunkat, szesziparunkat és sörgyártásunkat. Igen sokat szenvedett a vas és fémipar és fonó- és szövőipar is, a papírpar helyzet pedig végzetlen lett. Nagy papírgyárainkat elvették, a megfelelő erdőségeket való hiányunk pedig lehetetlenné tesz ezen a téren minden komoly próbálkozást.

Végtelen elszomorító képet mutat a kereskedelem és ezzel kapcsolatban vasutaink helyzete is. Csak kevéssel a 20,000 kilométeren alul a magyar sínhálózat hossza. Amit ebből meghagytak, alig haladja meg a 8000 kilométert! Volt:

4,949 mozdonyunk, ebből maradt	1,549 db.
8,718 személykocsink, ebből maradt	2,284 "
105,827 teherkocsink, ebből maradt	18,010 "

Volt 4324 postahivatalunk, amiből miénk maradt 1849, s a 4972 táviróhivatalból elvettek 2857-et! De amit meghagytak is, a megszállás alatt a „győztesek” úgy kifosztották, hogy ezek csak fokozatosan kezdhették meg működésüket.

Végezetül pedig volt 16,929 elemi iskolánk. Ebből megmaradt 6435. Volt 532 pérgári iskolánk, maradt 240. Volt 221 középiskolánk, maradt 104. A kolozsvári, a pozsonyi egyetem gazdag felszerelése most mind idegen kultúrát szolgál, s ezt szolgálja az elvett területek pompás iskolái, könyvtárai és múzeumai is.

Igy állunk, kifosztva, kirabolva, szegénynévé téve. A reményen kívül alig van egyébünk, erőnk pedig csak igazunk és műveltségünk lehet, ez a két igazi érték, amelyet sem Trianon, sem a szomszédok kapzsúsága el nem vehet.

Törvény március 15-éről

1927. ÉVI XXXI. TÖRVÉNYCIKK
március tizenötödikének nemzeti ünnepé nyilvánításáról.

Emlékeztül adom ezennel mindenki-
nek, akit illet, hogy Magyarország or-
szággyűlésének képviselőháza és felső
háza közös egyetértéssel a következő
törvénycíkket alkotta:

A magyar nemzet balsorsában, súlyos megpróbáltatással közepette hálás kegyelettel emlékezik meg az 1848. esztendő március tizenötödikéről. Ez az ezereszeretűnkben e napon tetek hitvallást a nemzet dicső fiai az alkotmányos szabadság és jogegyenlőség fenkölt eszméi mellett és szent lelkesedésükkel áthatva az egész nemzetet, az ezeréves hazánkat az új idők eszellemben való fejlődéséhez irányt jelöltek.

Élvezetes étkezés a bójtben

Kellemes új íz vár önre, ha a kiváló és tápláló ételket készít az

Excelsior Egg Noodles

Friss tojással készítve 8-oz sulyban művészetleg csomagolva.

Ne fogadjon el hamisítványokat, de követeljen a kereskedőtől „EXCELSIOR”-t.

Excelsior Macaroni Products

St. BONIFACE, Man.

E nap szellemben valósultak meg azok a korszakot jelentő törvényhozási alkotások, amelyek az alkotmányos jogokat a nemzet minden osztályára kiterjesztették.

Abból a célból, hogy a nemzet e nap dicső hagyományából merítsen

hitet, erőt és reményt egy jobb kor bekövetkezéséhez:

A törvényhozás — a nemzet kedvettől fogva önként megnyilvánult közérzetét követve.

1. §. március hó tizenötödik napját nemzeti ünnepé nyilvánítja.

2. §. Ez a törvény kihirdetése napján lép életbe és életbelépésével az 1898: V. t.-c.-nek április hó 11-ikét nemzeti ünnepé nyilvánító rendelkezése hatályát veszti.

E törvényt a minisztérium hajtja végre.

E törvénycíkk kihirdetését szennel elrendelem, e törvénycíkket, mint a nemzet akaratát, mind magam megtartom, mind másokkal is megtartatom.

Kelt Budapesten, ezerkilencszázhuszonehatedik évi december hó huszadik napján.

HORTHY MIKLÓS a. k.
Magyarország kormányzója.

Gróf BETHLEN ISTVÁN a. k.
m. kir. miniszterelnök.

A magyar miniszterelnök Olaszország mellett és a kisantant ellen

BUDAPEST, márc. 12. — Debrecen városában kettős politikai demonstráció játszódott le. Az egyik Olaszország mellett, a másik a kisantant elleni megnyilatkozást jelentett. Mindkét demonstráció abban a beszédben foglaltatott, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök adott beszámológyanant választópolgárai előtt. Ez a beszéd felölelte az összes politikai problémákat, amelyek Magyarországot érdeklik és keményen leszögezte a magyar kormány állásfoglalását minden kérdésben.

— A magyar—olasz barátsági szerződés felbontathatlan köteleket teremtett a két ország között. — jelentette ki Bethlen miniszterelnök beszéde elején.

— A kisantant, mint ilyen, nem garanciája a békének. — folytatta — mert azok az országok, amelyekből áll, még nincsenek teljesen stabilizálva. A fennálló szerződések sem szolgáltatnak garanciát, mert sok köz-

lök igazságtalan. A magyar — olasz szerződés megkötése előtt Jugoszláviával folytatott ilyen tárgyalások, de ezek a kis-antant szervezőinek természeté miatt meghaltak.

— A békét egy olyan gazdasági egység sem garantálhatja, mint a dunai konföderáció.

— Magyarország jó viszonyban akar lenni szomszédjaival, ez a viszony azonban mindaddig lehetetlen, amíg a szomszédok magyar földön vannak.

Magyarország hajlandó béke- és baráti szerződéseket kötni, de nem hajlandó részesévé válni egy olyan szerződésnek, amelyk megerősíti a mai igazatlan határokat.

— A szentgotthárdi géppuskák elpusztítása teljesen törvényes cselekedet volt. Azok az országok, amelyek vizsgálatot követelnek, arról az ügyre, keztről szolgáltatnak tanubizonyítást, hogy újra ántantközi katonai ellenőrzést teremtsenek Magyarországra felett.

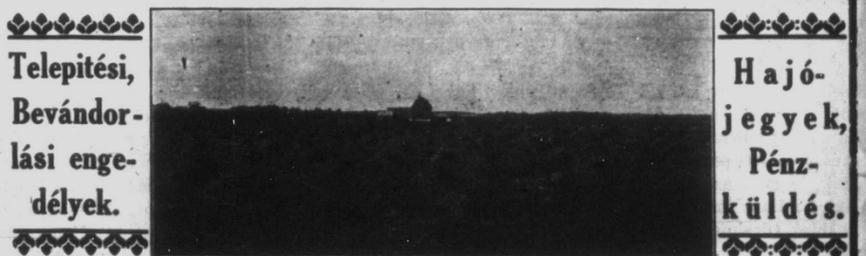
hogy hiába szaladnak mindenféle ürügyekkel a népliga elé, ez már öket ugysem tudja többet összekalapálni. Tanczos rámutatott arra, hogy a kisantant államai között a viszony mennyire meglaszult.

TITULESCU ÉS TANCZOS VITAJA.
Chamberlain, Briand és a román külügyminiszter is tett fel különböző kérdéseket, amelyekre Magyarország megbízottja megiehetős éles hangon válaszolt. Tanczos különben válaszában sem Briandot, sem Chamberlaint nem kímélte.

A liga egyelőre ahoz folyamodott, amilhez minden ilyen kínos és kellemtelen dologban folyamodni szokot — vizsgáló bizottság küldött ki. Ha a vizsgáló bizottság, amely át fogja a Tanczos féle adatokat tanulmányozni, szombat előtt nem tud jelentést tenni, akkor az ügy ismét csak egy

TANCZOS TÁBORNOK A KISANTANT ELLEN.

A tábornok, a liga nagy gyűlés terének asztala előtt állva, farkasszemmet nézett a kisantant képviselőivel és határozott hangon kijelentette,

„PANNONIA”
WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY
Főiroda: WINNIPEG, Man. 296½ Main St.

Telepítés, bevándorlási engedélyek, hajójegyek, pénzküldés.

Társaságunknál kizárólagos eladásra elő vannak jegyezve élő és holt leltárral bíró, vagy csak épületekkel rendelkező, művelés alatt álló farmok, úgy Manitobában, mint Saskatchewanban, alkalmas vidéken és a lehető legelőnyösebb feltételek mellett.

Pénzküldés teljes jótállás mellett, AMERIKAI DOLLÁROKBAN, óhazal pénzben. SÜRGŐNYILEG, vagy postán. Az eredeti nyugtát visszaküldjük a feladónak. A legalacsonyabb árat számítjuk, pénzét közvetlenül, megbízhatóan és leggyorsabban jutjuk a rendeltetési helyére.

Családja — rokoni — ismerősei BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEIT megszerezük. Ügyét nyugodtan reánk bízhatja. Hajójegyet vegye nálunk.

Fiókirodáink Saskatchewanban és Albertában élő honfitársaink rendelkezésére állnak. Teljes bizalommal fordulhatnak személyesen vagy levélben fiókirodáinkhoz, melynek címei:

REGINA, SASK., 1767 Rose Street.

SASKATOON, SASK., BOX: 1630.

Főiroda: WINNIPEG, MAN. 296½ Main Street.

AZ IGAZI SÜRGÖNYI PÉNZKÜLDÉS CSAK A SPIRA INTERNATIONAL EXPRESS CO. által

eszközölhető, melynek SÜRGÖNYI DIJA CSAK 50 cent.

Próbálja ki ezen SÜRGÖNYI összeköttetést, amely felülmulthatatlan. Nemcsak a pénzküldésben, hanem minden más ügyében bizalommal fordulhat hozzánk, ugyanis, óhazai peres és perenkívüli ügyben, adás-vevésnél stb. elkészítjük az ehhez szükséges iratokat. Csomagot küldünk az óházába és óhazai bélyeget adunk el. — Írjon még ma, levelekre azonnal válaszolunk

THE SPIRA INTERNATIONAL EXPRESS CO.
2207 Ontario Street, Cleveland, Ohio.

HENRY SPIRA, President.

másik ülészekon kerül tárgyalásra. Amiből nagyon könnyű arra következtetni, hogy az ügy lassan, de biztos halált fog halni.

APPONYI ALBERT A LIGA ELŐTT

Apponyi Albert gróf, Magyarország „grand old man”-je megjelent a liga előtt, hogy Magyarország érdekében feleljen a szavát.

Apponyi kijelentette többek között, hogy Magyarország semmi egyebet nem akar, csak azt, hogy tartsák be

vele szemben a békeszerződés intézkedését.

— A liga vezérbizottságának arra a kérdésre kell felelnie, — mondotta többek között, — hogy a ligát az erőszak, vagy az igazság kormányozza-e. Majd Chamberlainhez, Anglia külügyminiszteréhez fordulva így folytatja:

— Politikailag mindig a nagyhatalmak fognak dominálni. De mikor az igazságról van szó, Anglia és Angora között nem lehet különbség.

„Az előadást Mihályfi István gyönyörű szongorajátéka illusztrálta a „Cserebogár”, „Krasznahorka”, „Csizom Palkó”, és „Nádfeles kis házikóm” kezdetű népdalokkal majd utána Putnik Lulu, a kivételes tehetségű winniepei magyar művész művészművét szította el Liszt Ferenc egyik magyar rapsozódiáját hatalmas sikerrel.

Az előadást, melynek mintegy háromszázán jelentek meg, a winniepei Musical Club felkérésére kedden, március 13-án megismételték a szereplők.

REGINA, Sask.

A Regina-i Elő Magyar Temetkezési és Működvelő Egyesület, a hagyományokhoz méltóan óhajtja megünnepegni a Március Idusát, s e célból szép programot állított össze az Egylet vigalmi bizottsága a legutóbbi határozat folytán vasárnap, 18-án délután három órakor az Egylet helyiségében lesz az ünnepély megtartva. Az ünnepi beszédet Dr. Jánosy István tartja.

A működvelő társaság újabb szín darabokat tanult be s 17-én este mutatja ezt be 8 órai kezdettel ugyan csak az Egylet helyiségében. A darabok között alkalmunk lesz látni a Kanadai Magyar Ujságban nemrég megjelent „Megyen a nyáj” című kedves magyar falusi színdarabot is. Esztendőn is mindkét összejövetelre szeretettel meghívja a reginal magyarságot a RENDEZŐSÉG.

TORONTO, ONT.

A torontói magyarság március 14-én, a szabadság napját 13-án, azaz vasárnap este 8 órai kezdettel fogja megünnepelni az Elizabeth St.-en levő „Scott Institute” nagyertermében. Jelenjen meg az ünnepélyen minden magyar!

Több és jobb kenyeret tud sütni Robin Hood liszttel

„PÉNZ VISSZA”
Garancia-levél MINDEN székben

Hét nap és hét éjjel (Március 6-13)

Március 15-iki számunkra való tekintettel az elmúlt hét fontosabb eseményeit helyszíne miatt ezúttal csak röviden tudjuk közölni:

Hogy stílusunk legyen a kanadai szokásokhoz — az időjárásai kezdjük — mely határozottan rosszul viselkedett az első tavaszi hónapban, miután mindenfelé nagy havazást hozott, de legtöbbel mégis Ontariót tartományát ajándékozta meg ezúttal. Az utak — a nagy hófúvások miatt — nagyon sok helyen teljesen járhatatlannak voltak.

A Wheat Pool szombaton újabb 28,000,000 dollárt osztott szét.

Remény van arra, hogy Anglia és az Egyesült Államok mégis meg fog egyezni a tengeri leszerelés kérdéseiben.

Minto (Man.), Dauphin (Man.) és Estevan (Sask.) nevű községekben tűz pusztított. A minto-i tűz az iskolában ütött ki, de emberéletben nem tett kárt, a danphini tűz egy emberéletet pusztított el, az estevanból csak a legnagyobb áldozatok és erőfeszítések árán lehetett nyolc gyermeket megmenteni.

A Hudson Bay kikötő végleges megépülését 1930-ra várják. A kormány a nyár folyamán hatalmas rádióállomásokot állít fel az egész környéken.

Alberta törvényt hozott, mely szerint a gyengeelméjű gyermekeket orvosi műtéttel természetlenné fogják tenni. A példán okulva Manitobában hasonló törvényjavaslatot nyújtottak be.

Szó van arról, hogy a sokat vitatott kárt, a dauphini tűz egy ember, Edith Cavell, angol ápolónő a németek a háború alatt kémkedésért agyonlőtték. Ezt a történetet vetette vászonra egy angol filmtársulat. A német kormány tiltakozott a film előadása ellen, mert szerinte a film csak a háborús gyűlöletet erősíti a két nemzet között. Az angol kormány eleinte engedett a német kívánságnak, de utabban mégis szó van arról, hogy a filmet mégis bemutatják — bizonyos módosításokkal.

Olaszországban nagy földrendés pusztított, mely számtalan emberéletet követelt áldozatul.

Egy japán motorshajó Ocarn közelében összeütközött egy teherhajóval. Nyolc ember életét veszítette.

A winniepei Pannonia Western Canada Colonization Society két fiatal tisztviselője vasárnap megvendégelte a városi állatkert egyik rókáját valódi szegedi Kötényi paprikával. A rókának szemmel láthatólag nagyon is lett a magyar különlegesség.

Az Európa — Amerika repülőutra meglelt nagyon sok a jelentkező. Van közöttük mindenféle nemzetiségű, még a magyarból is. Hogy azonban ki nek fog sikerülni a nagy terv — az a jövő titka.

Ausztria és Olaszország között a nézeteltérések, melyek a tiroli németek kisebbségi jogai körül keletkeztek, a héten elsimultak. Ausztria — a maga részéről — befejezettek tekinti az ügyet.

SPANYOLJÁRVÁNY pusztít Japánban, melynek eddig kétezer áldozata van. A járvány tovább dühög és naponta 58 emberéletét követeli. Több, mint félmillió beteg van a járványnak, a mikró és a miniszterelnök sem kivétel.

A héten EZER BEVANDORLÓ érkezését várják Nyugatkanadában.

Ottawában rövidesen felállítják a FRANCIA KÖVETSÉGET.

NEMETORSZÁG, JÓVÁTÉTEL fejében hatszázmillió dollárt fizet az évben. Ebből Kanadára 1 százalék — kb. 6000.000 dollár esik.

ANGLIA ES ARABIA helyzete az iraki kérdés miatt nagyon kiéleződött. Az arabok szent háborúval fenyegetnek.

Ezerkétszáz embert helyezett el a „Pannonia”

A Pannonia Western Canada Colonization Society a tavasz folyamán meginduló bevándorlással kapcsolatban minden erejével igyekszik honfitársainkat elhelyezkedésükben segíteni, ezzel kapcsolatban érdekes tartjuk megemlíteni, hogy szeptembertől kezdve eddig 1275 honfitársunknak szerzett helyet.

SZÜLETÉS

Hoó Bernát Bannock (Sask.)-i honfitársunkat család öröm érte, a héten kislánya született, aki a keresztelésben Olga és Marika nevet nyert. Keresztülők: Szabó Bertalan, new yorki lakos feleségével és Tóth Imre és neje Cupar, Sask.-ból voltak.

PENGÖJÉT, DOLLARJÁT KÖLDJE A „PANNONIA” UTJÁN 296½ Main St. WINNIPEG, MAN.

Kanadai Magyar Szövetség Canadian Hungarian Association

Alakult 1928 február 1-én.

A Szövetség célja: a kanadai magyarság anyagi és erkölcsi boldogulását elősegíteni, segítyre szorulóknak védelmet nyújtani, a meglévő szervezetek fejlesztésével és újak létesítésével a magyarság szervezetszerű elmozdítását és általában a magyarság Kanadába való beilleszkedését elősegíteni.

A Szövetség székhelye: Winnipeg, Man. 704 Confederation Life Bldg.

Központi titkár:

N. ISTVANFFY MIKLÓS.

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉGET ERDEKLŐ BARMILYEN MEGERESÉS A KÖZPONTI IRODÁBA KÖLDENDŐ.

Magyar nóta a manitobai egyetemen

A manitobai egyetemen Kanada hét különböző nemzetisége számolt be előkelő, főleg angolnemzetiségű község előtt országa kulturájáról hét-főn, március 5-én este.

A hollandok képviselője országának szépségéről és a holland képművészetéről, a dánok nemzetének új kori technikai vívmányairól, az ukránok a kisrossz nép háborúutáni fejlődéséről, a lengyelek és bulgárok népük irodalmának és történelmének kialakulásáról, az izlandiak a szigetország magas civilizációjáról és a magyarok a magyar zenéről és a magyar népdal történetéről és lélektanáról beszélt.

A magyar előadást Horváth Iván, lapunk szerkesztője tartotta, az előadást Mihályfi István szongorajáték színt magyar népdalok illusztrálták.

— A magyar népdal — mondotta az előadó — a magyar földből fakad. Amikor a tavasz beköszönt a határra és a folyók jökdüvén beszélgetnek a virágos parttal, a langyos levegőben sokszínű bogarak és pillangók szállnak, a pacslira a magas kékbén énekel és a napból a jó Isten képe néz le a világra, a magyar szántóvető ember szívébe beköltözik a boldogság és énekelni kezd. Egyszerű szavakat, egyszerű dallammal talán, de mélyseges, őszinte érzéssel.

Arról énekel, hogy milyen jó lenne „hat ökröt hajtani — ha a babája eljönne az ekét tartani.”

Mégis, ezekből az egyszerű, de mélysegesen átértett dallamokból forrott össze a legnagyobb magyar muzikus, Liszt Ferenc hatalmas művésze.

Az a melódia, amely majdnem minden Liszt rapsozódiában visszatér, egy kis barna bogárról, a cserebogárról szól és mégis olyan szépségesen emberi és a földből fakadó, hogyha a képek nyelvére fordítanók le, akkor François Millet és Giovanni Segantini festményei elevenednének meg előttünk nyár végi tarlóval és az esti hangszóra hazatérő juhnyájjal.

A magyar népdal alaphangja bánatos, mert ez a nemzet évezredek történetében sokat szenvedett. A magyar bánatot metazette a budapesti Kosuth szobor márványába a művész — azt akarván jellemezni, hogy a nagy magyar nemzeti ambíciókat rendszeren katasztrófák törték derékba. Mégis, amikor a nemzetre jobb napok következtek, a vidámság és jókedv megeremtetta a híres magyar táncot, a csárdást. Így aztán a szomorú dallam állandóan váltakozott a viggal, mint a nemzet sorsa.

Magyarország felett sohasem volt olyan sötét az ég, mint napjainkban. A trianoni béke, melyet Rothermere lord, Anglia nagy fia oktalannak és igazságtalannak nevezett, darabokra szaggatta a magyarok évezredek hazáját és milliónyi magyart szakított el testvéreitől.

De a magyarság bizik öserejében és történelmének megismétlődésében s abban, hogy újból támad egy Kosuthja és Petőfije, aki magyar dallal test szívé a magyarságnak adja és a háborúutáni esztendőök szomorú melódiái után újból el kell jönnie annak az időnek, amikor a magyar végeken újból vidám csárdás járja.

KÉTMILLIÓ EMBERT AKARNAK LETELEPITENI KANADÁBAN

EGYENLŐRE CSAK SZÉPEN ELGONDOLT TERVÉRŐL VAN SZÓ — VAJJON, MIKOR KÖVETKEZNEK A TETTEK?

A SOK TERVEZET, PROGRAM, TELEPÍTÉSI KÍSÉRLET ÉS ALTALÁBAN A KANADAI BEVANDORLÁS NAGY KÉRDÉSÉNEK MEGOLDÁSÁRA IRÁNYULÓ TÖREKVESEK KÖZÖTT ÚJBÓL FELMERÜLT EGY A HÉTEN A BIRODALMI PARLAMENTBEN. SAJNOS, AZ EDDIGI TAPASZTALATOK UTÁN NINCS SOK OKUNK AZT HINNI, HOGY A TERV ILYEN NAGY VONALAKBAN MEGVALÓSULJON, DE HA CSAK VALAMI IS TÖRTÉNIK EBBEN AZ IRÁNYBAN, AZT IS ÖRÖMMEL KELL ÜDVÖZÖLNI ÉS — EGYENLŐRE — LEGALÁBB ANNAK KELL ÖRÜLNÜNK, HOGY A KÉRDÉSÉRŐL EGYÁLTALÁBAN SZÓ VAN.

EZÚTTAL A KONZERVATÍV ELLENZEK EGYIK TAGJA, A D. MACRAE, VANCOUVERI KÉPVISELŐ ADOTT TELEPÍTÉSI PROGRAMOT, MELYEK KERESZTULVITELÉVEL TIZ ÉV ALATT KÉTMILLIÓ EMBERT LEHETNE LETELEPITENI KANADÁBAN.

MACRAE ELSŐSORBAN A PEACE RIVER KÖRNYÉK BETELEPÍTÉSÉRE GONDOL, AHOL SZERINTE, MINTEGY HARMINCMILLIÓ ACRE-EN 175 EZER CSALADNAK VOLNA HELY, DE EZENKIVÜL A TÖBBI PRÉRI TERMÉNYBEN IS VOLNA MEG TIZMILLIÓ ACRE, HATVAN ÖT EZER SZALOMÁNY RÉSZERE.

MACRAE TERVE SZERINT EGY-EGY CSALÁD 160 ACRE-NYI HOMESTEADOT KAPNA, MELYEK FELET AZ ÁLLAM ELŐRE FELTÖRNE. EZENKIVÜL A TELEPES HAZÁT ÉS CSÜRT KAPNA, VALAMINT 1500 DOLLÁR KÖLCSÖNT, MELYET CSAK ÖT ÉV MULVA KEZDENE VISSZAFIZETNI A TERV KERESZTULVITELÉVEL ÉVI 30, TIZ ÉV ALATT 300 MILLIÓ DOLLÁRT VENNE IGÉNYBE, AMI AZONBAN SOKSZOROSAN KIFIZETŐDNEK KANADA ÓRIASI GAZDASÁGI ELŐREHALADÁSÁBAN.

HOGY MINDEBBŐL MI VALÓSUL MEG, VAGY HOGY LESZE BELŐLE VALAMI — AZT CSAK A JÖVŐ FOGJA MEGMUTATNI EGYENLŐRE AZ A HELYZET, HOGY A BEVANDORLÓ MEGERKEZIK KANADÁBA, VALAHOL KAP IS — NEM IS VALAMILYEN „JOB”-OT, AMI — TEKINTETTEL A TELJESEN LEZÜLLÖTT EURÓPAI VISZONYOKRA — TALÁN MEG MINDIG JOBB AZ OTTHONNAL — DE AZ ORSZÁG NEMZETÉPÍTŐ MUNKAJÁBÓL RÉSZÉT IGAZAN KI NEM VEHETI, MERT ALLANDOAN VANDOROL ES MEGKERESSETT PÉNZET VAGY CSALADJÁNAK KÜLDI HAZA — NEM TUDVÁN AZT MIRE KIHÖZATNI — VAGY PEDIG ELUTAZZA.

REMÉLJÜK, HOGY EGYSZER MEG MAJD A POLITIKUSOK IS RAJÖNNEK ARRA, HOGY A JELENLEGI RENDSZER FENTARTÁSA MAGANAK KANADANAK ALL LEGKEVESEBB ÉRDEKÉBEN.

MAGYAR RUHÁBAN FEKSZIK RAVATALON FERENC JOZSEF PÜSPÖK

Ferenc József, erdélyi unitárius püspök holttestét kolozsvári lakásának szalonjában ravatalozták fel. Az elhunyt püspök nyitott ércokorsóban fekszik és évekkel ezelőtt hangostott kívánságának megfelelően magyar ruhába öltöztették, melyre ráadták azt a selyem palástot, melyet pappá szentelése alkalmával viselt. Halotti szemfedője az a menyasszonyi fátyol, melyet hatvanhét évvel ezelőtt a boldog házasságot megindulásakor felesége viselt.

Megrázó jelenet volt, amikor az egybegyűlt családtagok előtt az elhunyt egyik gyermeke, dr. Ferenc József felolvasta a püspök végrendeletét, melynek záró sorai így szóltak: „Arra kérem az Istent, hogy előbb haljak meg, mint anyátok, az én forrón szeretetű Nínám. A ti szeretetek és gyermeki önfeláldozástok terye lehetővé, hogy kibírja elvesztésem fájdalmát és halálom esetére ne csüggedjete el kétségbeeséssel. Amikor kilátogattok síromhoz, töltsön el titeket megnyugvás Isten végtelen bölcsességében és jóságában, hogy kivételesen szép és hosszú életemen keresztül becsületes, tiszta nevet és emléket hagytam magam után és hogy munkásságomnak eredményei az unitárius egyház boldogabb jövőjében örökké éljenek. Ámen.

Az elhunyt fősásztor tizenkét füzetsből álló terjedelmes naplót vezetett amelyben életének minden nevezetesebb eseményét feljegyezte. Sok történelmi becsülemékezés van közöttük. Uraikodókkal, miniszterekkel, egyházi és világi vezértől fialak folytatott beszélgetései.

A részvétélviroatok sorában gróf Bethlen István, miniszterelnök megindult hangon fejezte ki részvételt a családnak.

LEASK, SASK.

Panicán András honfitársunk, ki hosszasan tartózkodott Leask, Sask.-ban, február végén az óházába utazott.

ELADO

320 aker prairie, délnyugatra Kiplingtól 5 mérföldre South Windhorst, Sask.-tól S $\frac{1}{2}$ —31.—12—6— W2. Nagyon olcsón, könnyű feltételekkel adom el annak, ki feltörné a földet. Írjon címzetre

M. H. NEILL, GRENFELL, Sask.

Ki tudjuk hozatni barátait és rokonait Kanadába

A bevándorlási rendelkezések megváltoztak és így módunkban van barátait, rokonait kibozatni Kanadába, kik farmon lesznek elhelyezve.

A legnagyobb hajónak járnak Montrealba, a legnagyobbak az egész világon. Kanada és Európa között 60 év óta van közvetlen összeköttetésünk.

Irodánk Európa minden fontosabb városában, alkalmazottaink beszélnek anyanyelvén.

Átutalt pénz amerikai dollárokból fizetünk ki, otthonához legközelebb eső postahivatalok utján.

Bővebb felvilágosítással levélben vagy személyesen készséggel rendelkezésre áll minden ügyünkönk.

224 Portage Ave., WINNIPEG.
Land Building, CALGARY
10275—101st. St. EDMONTON.
55 King St. E. TORONTO.
McGill Building, MONTREAL.
Canada Building, SASKATOON

RED STAR LINE

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐI MEGBIZHATÓ CEGEK ÉS
ÜGYNÖKÖK, KIK KÉSZÍTIK TAMOGATJÁK UJSÁGUNKAT HA
TAMOGATÁSSAL VAGYAN RESZÜK A MAGYARSÁG RESZÉRŐL.

Mi kapható A PANNONIÁNÁL

296¹/₂ Main St. Winnipeg.

GRAMOFON LEMEZEK

DOHÁNYOK. KÖNYVEK

PIATNIK-féle játszó KÁRTYA.

Csomagonként postán 75 cent.

KOTANYI SZEGEDI ÉDES-
NEMESPAPRIKA

Ára fontonként, szállítási költséggel \$1.25

KELETKANADAI IRODA

Gyors és biztos pénztutalás. — Hajójegyek. — Bevándorlási ügyek. —
Jogi ügyek. — Fordítások és okiratok. — Közjegyzői ügyek. — Farnok
és házak adásvétele. — Mindennemű biztosítás. — Könyvek, újságok
és hangfilmek árusítása.

Bármely ügyben forduljon bizalommal e címre:

IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU

8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

HONFITÁRSAIM!

Farm eladás, vétel és bérleti ügyekben mindenkor
szinte és pontos fel-
világosítást nyújt.

Beutazási engedélyeket a leggyorsabban szerez be.

Hajójegyek eladása, Pénztutalás a leggyorsabb és
teljes jóállás
mellett a legolcsóbb.

Meghatalmazások és egyéb okiratok fogalmazása

Tűz, élet és baleset biztosítás a legjobb és legnagyobb
társaságoknál.

Valamint egyéb ügyes-bajos dolgokban forduljon teljes bizalommal

SZAKACS GABOR IRODÁJÁHOZ

BOX: 30 KIPLING, Sask. Telefon: 23.
GYŐZDŐJN MEG IRODÁM ALAPOSSÁGÁBAN ÉS BIZZON MEG
ÜGYEI ELINTÉZÉSÉVEL.

Forduljon teljes bizalommal hozzánk.

Felszerelt farmok eladása kevés készpénz lefizetésével vagy anélkül.

UTLEVELEK HAJÓJEGYEK

BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK

KÖZJEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK

IRODÁNK minden ügyes-bajos dolgában gyorsan és pontosan eljár és
teljeskörrel elintézi.

H. SCHUMACHER, kir. közjegyző

1607 Eleventh Str.

REGINA, SASK.

E. WOLLNER, a magyar osztály vezetője.

VÖRÖS JÓZSEF

Box 266. Marcellin Sask.

A CANADIAN PACIFIC RAILWAY

HAJÓJEGY,

TELEPÍTÉS,

FÖLDELADÁSI ÜGYNÖKE.

Ajánlja szolgáltatásait a magyarságnak és pontos elintéztést biztosít
hozzá fordulóknak.

Elkészült a naptár

Ezidei képes nagy naptárunk jóval
nagyobb terjedelmű és változatosabb
tartalmu a tavalyinál és egyik leg-
főbb érdekessége, hogy minden por-
cikájában kanadai magyar kezek mun-
kája.

A naptár, mely egy egész évre
való olvasnivalót foglal magában, e-
gyetlen kanadai magyar sem nélkülöz-
heti, sőt ha valaki helyes képet akar
adni otthoni hozzátartozásának a ka-
nadai állapotokról, ezt a célját a leg-
jobbban azzal éri el, ha az ideai naptárt
az órázába megküldeti.

A naptár ára Kanadában 50, az
órázába küldve 75 cent. A pénz el-
re kell beküldeni a címmel együtt.
Slessen, hogy a naptárt megkap-
hassa, amíg a készlet tart.

Bármilyen orvosságra van
szüksége, küldje rendelését
vagy jöjjön személyesen Kana-
da egyetlen magyar gyógyszer-
tárába.
MASSIG'S DRUGSTORE
1809-11th Ave. REGINA, Sask.

Klu Klux Klan Kiplingen

A Klu Klux Klan nevű szervezet,
amely a lapok után olyan hírhedt
vált az olvasóköröség előtt, immár
a második gyűlést tartotta Kiplin-
gen.

Mint hírlík, a fiókja meg is alakult
és magyarok is voltak tagjai.

Ha igaz, a szervezetet átfőmál-
ták, most új eszmékkel, új névvel és
programmal működik.

Az új intézmény neve a „Nagy er-
dők lovagjai”

Bárhol is vették fel ezt a nevet, de
ennél jobban is meg lehetett volna
választani, mert, ha valaki lovag és
a nagy erdőkbeli való, bizony nem
nagy rokonszenvre számíthat magyar
szemponthoz. Amugy reméljük, hogy
mikor a Klan leteszi a csuklyát, bu-
caut mond a fehér lónak és elérkezett
nek látta az időt, hogy szalonképesen
jelenjen meg, ugyanakkor nemcsak
a megjelenésében lesz kifogástalan,
hanem a viselkedésében is.

Tar Ignác bátyánk és a pap szol-
gája... Beállt Ignác bátyánk jókor
reggel Szakács Gábor irodájába Kip-
lingre, azt mondja az éppen ott idő-
ző Isák Gyulának:

— No, Gyula, számítsd ki csak,
hogy nyolc darab nyolccentes bélyeg
ért mennyi jár.

— 64 cent — volt a felelet. — hát
nem tanult kend kétszer kettőt az is-
kolában?

Elspádt erre Ignác bácsi, majd
egy szót:

— No lásd, hogy be akarják az em-
bert csapni, a pap szolgálja negyven
centet adott ide, hogy vigyek neki
nyolc darab nyolccentes bélyeg.

— Hát vissz neki 5 darabot Ignác
bátyám, mert éppen ennyi jár ötször
nyolc, az negyven.

— No már olyat sem teszek — fe-
lelt Ignác bátyánk. — még azt mon-
(Folytatás a 7. oldalán!)

Gyártunk és importálunk minden min-
den fajta elsődrendű kézmunka-
olasz-harmonikát a legjobbat a
világon. 10 év jóállás.
Árak legolcsóbbak. Ingyenes oktatás
vevőknek. Irjon árjegyzékért

RUATTA SERENELLI & CO.

1014 Blue Island Avenue, Dept. 123,
Chicago, Ill.

Mire való

tulajdonképpen az a sokat
emlegetett és világszerte ismert

Diana

SÓSBORSZESZ

melyet a közvélemény a legjobb
és legerősebb

háztiszta

gyanánt emleget.

Bedörzsölésre:

mindenféle hűlésből eredő mag-
gátásoknál, csúszás, kőszvényes
neuralgia idegfájdalmaknál a
test bármely részén, mint
fájdalomcsillapító; megerősítő-
sekből származó kimerültség-
nél, testi és szellemi fáradság-
nál frissítő; elpuhult, ellustult embereknek
petyhült izmalk felhívására; a
vérkeringés élénkítésére; Gyomor-
fájdalom és étvágytalanság-
nál néhány csepp cukorra
csepegtetve a legjobbnak bizo-
nyult.

Lehangolt, kedvetlen, szorako-
zóit egyéneknek szellemi fris-
sességük visszanyerésére;
egész nap talpon levőknek ellen-
álló képességük növelésére.

Gondosan ügyeljen reá,

hogy ne vesszék félre slány
utazatokkal és követelje min-
denütt a valódi Erényi-féle

Diana- Sósborszeszt

mely minden gyógyszerárban,
vagy Diana kereskedelmi ügy-
nökségénél kapható.
1708 Rose St. REGINA, SASK.
Ára 75 cent és 15 cent posta-
költséggel, vagy 3 üveg díjmentesen
szállítva.

LEVÉL a nagy szerentsérül

Lyó egészségöt és hasolló lyo-
kat kívánok, nem ojat, mint nek-
kém van, mert, hogy im a nyá-
jas tavaszi üdö lömelegitötte ru-
lam a szürt, én bizony a zalsó
dülöre is annékül möntem ki,
födöt mértünk a zalsó dülön, o-
szt azután, mikor béborult, ak-
kor lyutott a zeszömbé a régi
mondás, hogy míg a kendörmag
a zsákba, a zembör is ködmenbe
maraggyon, így esött rám a baj.

Valami három napig tsak el-
nyögdecöltem magamba, oszt
magam szabtam mög a zorvos-
ságot is, hogy mondok a zany-
nyukomnak valami könnyű ét-
elt főzz neköm, tötött káposz-
tát mög fokhagymás rostójest,
vörös bort kéress a komátul, hát
a koma adott is, oszt lyott ve-
lem a betegágyam mellett rög-
gelig, verrasztott valameddig
birta, aztán mög a ládára fekűtt
de mán akkor fállábal kifele áll
ott belülem a lélok ojan kutyá-
vul tötam.

Akkor a zasszony futtat a do-
ktorér, hát az mög is érközik
délbe, összevissza tapogat, mög
a nyelvem nézi, oszt aszondi no
gyeszno nagy baj, nem tudom
fökel-e ez még valaha.

Avval neki ül oszt iri a retze-
föt tsakugy sörtözg a tolla.

A zannuk bög, mint az bor-
nyu, a Kátsa könyvezik, mint a
párás ablak, de még a kutyám
is vonyított odaki.

Aszondi Durbints sógor a dok-
tornak, hogy tekintse mög a zü-
lovát is, ha mán itt van, mivel-
hogy az is dögróváson van mán
három napja.

A doktor körül szemléli a lov-
at, oszt annak is mögiri a retze-
föt.

— No aszondi két nap mulva
mögen ide nézők, addig mögvá-
lik, hogy használ-e a zorvosság
vagy sem?

Avval elhajtat.

A sógor a tarisznyába töszli
mind a két retzeföt, külön a lö-
retzeföt, külön a zembör retze-
föt, oszt eloszint Kátsát a vá-
rosba. A Kátsa mög is tér este-
re oszt hoz a két üveg orvossá-
got.

— Mijjik a zenyim? mondok.
— Nen tudom, aszondi, tes-
sék kiválasztani.

— Hát mondok bizonyosan e-
za nagyobbik, mer ezön pötsét
van.

No keserü vót, mint a zátok,
verje mög a Krisztus, de mán,
ahogy lötsuszott, mingyán ész-
revöttem, hogy hasznosan tsik-
kari a belső részemet.

Harmadnapra éppen föl aka-
rok kelni, mikor bétoppán a dok-
tor oszt összetsapi az kezit.

— Aszondi, hogy mitsoda ü-
veg ez itten?

— Mondok, hát a zorvosság.

— Ezt itta kend? így ordit.

— Hát persze, hogy ezt.

Tsak leroskad a székebe oszt
összetsapi a kezit, aszondi ezt
én a lónak irtam.

Épp ekkor lép be Durbints só-
gor is, ráront a doktor, oszt a-
szondi:

— Hová tötte kend a másik
orvosságot?

— Aszondi a sógor, béadtam
a lovamnak ö. m. a f. mög is
dögöltö tüle.

— No mondok hát mögen ne
köm vót igazam ebbe is, hogy
a két orvosság közül ki tuttam
választani a neköm valóit.

Mejhöz hasolló lyókat kívá-
nok

Göre Gábor
bíró ur.

Dr. O. H. UHLE M. D.

belgyógyász és sebész

gyermekszülési specialista

Iroda: 507 Boyd Bldg.

Telefon: 28887

Lakás: 616 Mountain Ave.
Telefon: 55693
WINNIPEG, MAN.

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN
KIRÁLY RÓMAI KATHOLIKUS
BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1907-ben. Saját háza Win-
nipeg, Elmwood, 665 Nairn Ave.
Az egyesület célja: tagjainak be-
tegség és haláleseti segélyezése, a
vallásos élet ápolása. — Magyar
könyvtár. Az egylet tagjainak min-
den vasárnap és ünnepnap a hely-
ség rendbekerzésére áll. Heti \$5.00
betegsegély és \$40.00 temetkezési
segély. Belépődíj \$2.00, havi tagdíj
50 cent. Közgyűlés minden hó 3-ik
vasárnapján. — Vidékről egyelőre
csak pártoló tagokat vesz fel. Min-
den érdeklődés az egylet elnökéhez
címezendő: Kozogovits József 667
Nairn Ave., Elmwood, Winnipeg.
Egyleti orvos: Dr. O. H. UHLE
507 Boyd Bldg. Phone: 28 887
Lakás: 616 Mountain Ave.
Phone: 55 673

REFORMATUS MAGYAR ISTENTISZTELETET

tartunk minden vasárnap dél-
után 3 órakor a Maple St. Mission
Church"-ben (Maple és McDo-
nald sarok, a C.P.R. közelében),
melyre minden magyar testvé-
rünket szeretettel meghív
BALLA ZSIGMOND.
ref. lelkész.

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELETET

tartunk, magyar szent beszéddel
minden vasárnap 10 órakor a
Szent Ferencről missióra nő-
vérek nagytérképén (Jarvis u-
ca 137), melyre minden katholi-
kus magyar hívőt szeretettel
meghív: SÓOS ISTVÁN plébános

Minden olvasónk saját érdeke is, ha csak a lapunkban hirdető cégeknek eszközi bevásárlásait

1. Előnyök: 2.

A legtöbb cégnél
árkedvezményben
részesül, tehát ol-
csóbban vásárol-
jék árut, ha MI-
REANK HIVAT-
KOZIK!

Azon cégeket tá-
mogatja, amelyek
elsősorban a KA-
NADAI MAGYAR
UJSÁGBAN hir-
detnek, amivel a
puktat erősebb és
hirdetéseinket e-
redményessé te-
szi.

HA

RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY
és mindenféle kerti vetemény megterm, akar földet
venni,
CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlási Enge-
délyt akar beszerezni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESEN, VAGY LEVÉLLEL FORDULJON
NÉMEDY GYULA RAYMOND, Alberta.
P. O. BOX: 239.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

ELŐRE MEGVÁSÁROLT HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓK RÉSZÉRE

VEGYE MEG A HAJÓJEGYET ROKONAI RÉSZÉRE
MAR MOST! MERT IGY A BEUTAZÁS
SOKKAL GYORSABBAN TÖRTENIK.

A Hamburg-Amerikai Hajózársaság itteni és európai
Ügynöksége minden tekintetben az utazók segítségére
tesznek.

A Hamburg Vonal konyhája és kiszolgálása világhírű.

HAMBURG BÖL HALIFAXIG
Harmadosztályú hajójegyre \$115

A Hamburg-Vonal pénzküldése olcsó, gyors és biztos.
Forduljon bővebb felvilágosításért a helyi Ügynökség,
vagy a következő címre:

HAMBURG-AMERICAN LINE

274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN. CANADA

UJDONSÁGI UJDONSÁGI

ALBERTÁBAN

letelepedni szándékozók figyelmébe. Kevés befektetéssel biztos jövé.
160 acre elsődrendű buzatermő erdőföldet adok Albertában bárkinek
25 dollár lefizetéssel. A vételár törlesztése négy év mulva kezdődik
és tíz évig tart. A földek ára akörülkint 6 — 10 dollár. Azonnal
elfoglalható. A földek a vasutállomástól 2—3 mérföldre fekszenek.

SCHWARTZ JÓZSEF IRODAJA

CALGARY, ALBERTA.

BIZTOS JÖVŐ!

812 1st. Street East.

BIZTOS JÖVŐ!

(Folytatás a 6. oldalról)
daná, hogy becsaptam, inkább vissza
visszem a pénst.

Isák Gyulának a leánya, Elvira,
most jött vissza nagymamájával, Dr.
Győre Györgynél Keletről, ahol We-
landon Gregor Józsefnének voltak há-
rom hónapig vendégel.

GEOGRAFIAI VALTOZATOK
Földhárító, hogy Galiciában ha
mestjék a tokajt ...
Nyugodjék meg: Tokajban, a
hány galicias van, mind hamisíthatat
lan.

Áthelyezték a
montreáli
főkonzult

Haydin Albert, montreáli m. kir.
konzult követési ügyvivő minőség-
ben a rio de janeiro m. kir. külkép-
viselőhöz helyezték át. Ugyanakkor
érkezik híre, hogy a főkonzult várat-
lan gyász érte, amennyiben három
hónapos kislánya meghalt.

HUSZONÖTÉVES
IROI JUBILEUM

Kemény György, a kitűnő ameri-
kai magyar író a héten ünnepelte hu-
szonöt éves írói jubileumát. Kemény
Györgynek az amerikai magyarság kul-
turális és nemzeti életében igen elő-
kelő szerepe volt és van és amikor ne-
héz küzdelmek után eljutott ehhez a
határkőhöz, szeretettel köszöntjük és
kívánjuk Isten áldását munkájára.

Uj egészség és erő,
gyenge, kimerült
embereknek

A férfiak és nők ezrei csodálatos
eredményt értek el Nuga-Tone, az or-
szágosan ismert egészség- és erőszep-
tő szer használatával. Ez a kitűnő
szer erősíti és rendes működésbe hoz-
za a gyomrot, májat és beleket. Javit-
ja az étvágyat, elősegíti az emésztést,
könnyebbülést szerez a megterhelte-
seknek, megszünteti a hólyagbántal-
mokat, feltrisszti az egész szerveze-
tet és megszünteti a székrekedését.
Nuga-Tone megszünteti a fejtá-
sokat, emélgést és csomórt, tisztít-
ja leheletet, megszünteti a nyelvi fe-
hérséget, frissítő alvást idéz elő és
gyarapítja a testületet véna, kime-
rült, ideges és gyengélkedő emberök-
nél, amennyiben ád, piros vért fej-
leszt, erős izmokat és idegeket. Ve-
gyen egy üveggel a gyógyszerárban,
használja 20 napig és ha az eredmény
nem olyan, mint amelyet várt, vigye
vissza a maradékot és visszakapja a
pénzét. Óvakodjon utazatóktól. Csak
valódi Nuga-Tone fogadjon el.

A LEGNAGYOBB HOLLANDI LAP
ROTHERMERE AKCIOJAROL

Hatalmas cikkben foglalkozik a
Rothermere-akcióval és Magyarország
földarabolásának kérdésével Hollan-
dia legnagyobb napilapja, az amster-
dami Algemeen Handelsblatt. A har-
madik oldalon, tehát a legfeltűnőbb
helyen több, mint háromszáz tíz sor-
ból álló cikk tárgyalja a magyar kér-
dést.

Felteszi a cikkíró azt a kérdést is,
hogy vajon elő van-e készítve gond-
san a Rothermere akció? Nem
egy hirtelen felszínre dobott politikai
fogásról van-e itt szó? Az angol pol-
tikában sokszor látunk ilyen politikai
fogást, mikor egy szép ideát és egy
szenvető felet kullisszának haszná-
nak fel más célok érdekében. Ha en-
nek a mozgalomnak a célja becsülte-
sek, akkor habozás nélkül ki kell je-
lenteni, hogy nincs ma még egy nem-
zet, mely annyira megérdemelné a se-
gítségét, mint Magyarország. Ha nem
tiszták a kampány céljai, akkor egy
borzalmas játszma indult meg. Mert
a magyar nem közönséges vérből való.
Ha hevül és lelkesedik, nincs mód
arra, hogy óvatosságra figyelmeztet-
sék.

A magyar Irredentának legnagyobb
séreleme Erdély. Egész Erdélyt elvet-
ték Magyarországtól, holott elvitázza
tatlannal Erdélyben szüntizta magyar
városok vannak. A magyar-román ha-
tár nemcsak igazságtalan, de nevése-
ges is. Hiszen legfeljebb az erdélyi
hegyek partján húzódhat, a magyar
síkságra sohasem merészkedhetik be.
Erdélyrel szemben Nyugateurópanak
igazságos határrendezést kell sür-
gősen követeln.

UJABB HIR A VILAGSZOVETSEGRŐL
A Magyar Világszövetség előkészít
tő bizottsága Dr. Jósika-Herceg Imre
előnöke alatt a Hotel Astorban ülést
tartott. Többek felszólalása után a bi-
zottság úgy határozott, hogy a Magyar
Világszövetség előkészítő munkálatait
szélesebb alapokra fekteti, bekapcsol-
ja a messzebb fekvő városok magyar
ságát, az összes nagy magyar egyesü-
leteket és minthogy erre a szélesebb-
körű organizációra a rendelkezésre áll
ló idő túlrövid, a Magyar Világszövets-
ség március 16-ára terve vett alakul-
tás elését későbbi időpontra halasztja.

Aranyérben

ha szenved, ír-
jon vagy jö-
jön el hozzánk, az egyedüli specialis-
tához, ki az aranyeret meggyógyítja
és egyforma figyelemmel van gazdag
szegény iránt. Operatio nem szüksé-
ges. Veszélytelen, nem kell ágyban
maradnia. Gyógyulás garantálva.
10% engedmény annak, kik 10 napon
belső hirtetést beküldik.

THE THOMAS SANITARIUM
175 H. Mayfair Ave. Winnipeg, Man.

LINDBERG 33 óra
alatt ért Párisba
MI PEDIG

24 óra alatt átutaljuk
állandó ügyfeleinknek
pénzét Európába

a következő díjazás mellett:
\$ 1-től — \$ 20-ig postán 65 c.
\$ 20-tól — \$ 25-ig " 75 "
\$ 25-től — \$ 50-ig " 85 "
\$ 50-tól — \$ 70-ig " \$ 1.00
\$ 70-tól — \$ 100-ig " \$ 1.20
és 75 cent

sürgönykötség.

100 DOLLÁRON FELÜL 1%
Magyarországra, Ausztriára, Jugo-
szlávriára, Csehszlovákiára, Romá-
niára 1/2%

Pengőben, Dinárban, Leiben és
Csehszlovákban többet fizetünk ki,
mint bármely más bank.

A címzett aláírásával nyugtáját min-
denkor beszerezük és azonnal be-
küldjük.

Küldje be pénzt kanadal vagy
más postal MONEY-ORDEREN
hozzánk.

Írjon magyarul.

KAUFMAN STATE BANK
CHICAGO, ILLINOIS.

KIHOZATÁS.
PÉNZKÜLDÉS. HAJÓJEGYEK.
FÖLDELADÁS.
„ATLANTIS“
C. P. R. Meghatalmazott képviselője.
1820-111th Ave. REGINA, Sask.
Box 348. TELEFON 6042

AMERIKAI DOLLÁROK
átutalása Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Ausztria, Checho-
Slovákia minden részébe posta és
Rádió-kabel díj 50 cent külön.
Bármily nagyságu összeg ezen az áron. — Hajójegyek Európából. —
Affidavitok beszerzése. — Jöjjön vagy írjon bővebb felvilágosításért.
MITCHELL GORDON
STEAMSHIP & FOREIGN EXCHANGE AGENT
630. MAIN STR. WINNIPEG, MAN.

Jó fa kell
az ilyen
időben.
PINE
TAMARAC
POPLAR
most olcsó áron
vehető
ARCTICICE & FUEL Co. Ltd.
439 Portage Ave.
Szeben a HUDSON BAY-el
Phone 42 321

CSALADJA SZERETNI FOGJA
A
4 X Butter-Nut
kenyeret
TAPLALÓ ÉS EDES.
Gyártja:
SANITARY BAKERY LIMITED
REGINA, Sask.

Ha pénzt akar küldeni a világ
bármely részébe, vegyen
Canadian National
Express Money Ordert
Pénze biztonságáért tökéletes
jótállást vállalunk

W. P. ATTON
ügyvéd, solicitor, kir. közjegyző
REGINA, SASK.
Western Trust Building.
Fiókroda:
Markinch, Sask. Telephone 7358.

Magneto Service
Station Limited
Motorok, generatorok, gépek,
mágnesek, sebességmérők, bate-
riák stb. nagy választékban.
2047 Broad Str. REGINA, Sask.
Magyar tolmács alkalmazva.
Magyar tolmács alkalmazva

HABETEG
az orvoshoz menjen legelőször
A RECEPTEL JÖJJÖN
Kelly Drug Co. Ltd. gyógyszer-
tárába, ahol azonnal és lelki-
meretesen ki lesz szolgálva.
KELLY DRUG CO. Ltd.
1794 Hamilton Str.
REGINA, Sask.
Telefon: 4032.
Írhat magyarul is.

„TANULJON
HA BOLDOGULNI AKAR!
Most EGY DOLLAR
előrevaló beküldése
mellett megrendelheti a legjobb
ankönyvnek elismert, híres \$2.00
„Angol-Magyar TANITÓT“
50 lelkével, melyből biztosan,
és könnyen megtanulja
ISADORE BRAUN
okl. tanító és közjegyző
10210 Adams Ave. CLEVELAND
Ohio, U. S. A.

Százal a műkedvelő fényképezésnek elküldik
filmjeike hozzánk képeket készíteni. Próbálja
meg Ön is, meg lesz elégedve. Egész Kanada
területéről elvállaljuk és legjobb munkát
garantálunk. Nagytit gondosan megcsinálva.
— A magyarok fényképezési műintézetét. —
THE STAR PHOTO COLLEGE
490 Main Street. WINNIPEG, MANITOBA.

Forduljon teljes bizalommal
FARKAS ALBERT-hez, PLUNKETT, Sask.
PHONE: 35.
Ha autójavításra, Ford autóra truckra vagy tractorra
van szüksége.
COCKSHUTT gazdasági szerzők
CASE és RUMLEY cséplőgépek
HOLLAND BINDER zsinórok
HAJÓJEGYEK, PÉNZKÜLDÉS EUROPÁBA, BEVANDORLÁSI ENGE-
DELVEK KIALLITÁSA. BRITISH AMERICAN OLAJ KOMPANIA
NAK árusítója. GAZOLIN, GEPOLAJ és ZSÍROK.
Pontos kiszolgálás.

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI RÉGI ÉS
JOHIRU CEQUNKHOZ, HA SZÜKSÉGE VAN A KÖVETKEZŐKRE:
UTLEVELEK és ahhoz szükséges kérvények megfogalmazása.
AFFIDAVIT beszerzése rokona és ismerőse részére.
HAJÓJEGYEK eladása.
PÉNZÁTUTALÁS a leggyorsabban és teljes jótállással.
ELET és TUZBIZTOSÍTÁS
FARMVÉTEL bérlet és eladás közvetítése.
KÖZJEGYZŐI okiratok kiállítása bármely nyelven.
MEGHATALMAZÁSOK közjegyzői hitelesítése.
SIMON és OBERHOFFNER
KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA
INGATLANFORGALMI ÉS HAJÓJEGY IRODAJAHÓZ
MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOPF JÁNOS
1717-11th Ave. Regina, Sask.

Aki ALBERTA jó buzatermő vidékein letelepedni, farmot venni akar, az
forduljon bizalommal az
European Land Settlement Colonization
812. First Street East. CALGARY, Alberta-hoz
Jól felszerelt, munka alatt levő farmok már 300—500 dollár lefizetéssel
kaphatók. A vételár hátraléka félértéssel fizetendő, amelyre a kamat
is be van számítva.
Telepítünk BRITISH COLUMBIA szőlő, gyümölcs, dohány, zöldség
termesztő vidéken és szákerítő családokat elhelyezünk évi szerződéses.
Bentlakás engedélyeket megszerzünk hozzátartozóknak és ismerősöknek.
Pénzét teljes felelősség mellett küldjük az egész világra. Az óhajába a
Nemzeti Jegybank utján amerikai dollárokkal vagy óhajal pénzben.
Ügyvői, közjegyzői szolgálat. Ingyenes munkaközvetítés farmra, erdőbe,
vasutra, bányákba stb.

A KANADAI MAGYAR UJSAG
előfizetési ára egy évre három dollár,
félévre \$1.50, negyedévre nyolcvan
cent. Küldje be a pontos összeget, hogy
megkíméljen bennünket a felesleges
levelezéstől

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Röntgen specialista, sebész
és nőgyógyász
Rendelő 507 McArthur Blag.
Lakás 138 Harrow Street.
WINNIPEG, MAN.
Telefon 23.915. Telefon 42.900

HOLLAND
AMERICA LINE
Magyarországból
Kanadába
Közvetlen összeköttetés
ROTTERDAM ÉS HALIFAX
Közt a Holland America Line
nagy és kényelmes hajója. A
lényegének iródi vannak Su-
dapestben, Prágában, Bécsben,
Zágrábban, Bukarestben, Moszk-
vában, Brémában, Hamburgban
és Rotterdamban. Díjtalanul sze-
rezük meg bevándorló részére
a kanadai kormánytól a partra
szállást engedélyt. További fel-
világosítást kaphat bármely ügy-
székünkben. Levél- és érkezők-
ről küldje a címre:
HOLLAND-AMERICA LINE
673 MAIN STREET.
WINNIPEG, Man., Canada.

— Ámbár ez éjszaka nem igen hasonlít a velencei kar-
neval-éhez, fenség.
— Valóban nem. Régen járnak már Önök az uccán?
— Kezdet óta, fenség. Jelen voltunk a gátszakadásnál,
láttuk, mint omlott össze a legelső ház, hogy hágott az árvíz
uccáról-uccára. Mindez negyszerű volt, csak az a kár, hogy én
ennél már szebb jelenetet láttam Szentpétervárott, midőn a Né-
va elszakasztá a gátat s a vitorlás hajókat a cári palota udva-
rában tette le; olyan itt nem tud lenni.
— Veszett-e emberélet áldozatul? — kérdé a herceg elfo-
gódott hangon.
— Óh mi az, fenség? — vigasztalá a báró — Szentpé-
tervárott, mikor a Néva elszakasztotta a gátat, négyezer em-
ber veszett a hullámok között, nem számítva a hajókon levő
muzsikokat, akiket lesepett a tengerbe. Olyan itt nem fog len-
ni.
— De remélem, hogy Önök siettek embertársaikon segí-
teni?
E kérdés olyan hangon volt föltéve, miszerint kitérő fele-
letet nem lehetett rá adni.
— Megvallom fenség, az ilyesmit a durva munkák közé
számítom, sőt tudom érteni Bajazidot, ki az ütközetben minden
hajókat elvesztvén, midőn egyedül úsztatott át a folyon, ész-
revevő, hogy egy harcosa lova farkába kapaszkodva, menekül
vele; ekkor azt mondá, ha elveszett a többi, vessz el te is, levá-
ta a menekvőt. Mit csinálnék egy emberrel, kettővel, annyi kö-
zül? Különbön is azt tüstén ki hivatásomul, hogy a club of tra-
vellers számára részletesen leírjam és eseményeket s apróság-
okkal nem foglalkozhatom.
Misztizálv tenyerét döröszölő örömben, hogy ilyen szé-
pen kivágta magát a geniális báró, míg Abellino aggodva né-
zett majd rá, majd a főhercegre, nem érte minden szót a be-
szégetésből.

sérténé a sorsot. Senki sem ajánkozik rá. Ekkor egy kopott,
szegény napszámos evez oda rongyos lélekvesztőn a gazdag
urhoz s ajánkozik, hogy ő lehozza a pénztárt. A kereskedő tétó-
vázás nélkül nyújtja át kulcsait. A napszámos már a ház előtt
van, midőn hátra tekint s meglátja, hogy a szomszéd kunyhó
padlásablakából valami fehér int felé. Egy szegény vénasszony
intget onnan kendőjével; szólni már nem bír, csak a kendőt
lobogtatja. A napszámos visszafordul:
— Megbocsásson jó uram, — szól a kereskedőnek, —
előbb ezt a nyomorultat szabadítom ki innen, az Ön pénztára
azután is ráér.
Azzal a kicsiny ház tetejére szökve, megragadja az aggnó
kinyújtott kezét: „Ide hozzám!” kiált az ájuldozóknak ... Azon
pillanatban ropogva dől össze az épület s a hullám összezsap-
mind a kettő fölött. A kereskedő háza még órák múlva is fenn-
állt; a nemeslelkű szabadító odaveszett a romok között. De
megtalálta őt, aki minden nemes halálát feljegyzí — az Isten ...
Es ennyi szép, ennyi megragadó jelenet között volt egy
lélekemelő tünetemny: a katona, mint honpolgár! Amint a ve-
szély kitért, a hadparancsnokok gyorsan gátakat vonattak a ka-
szárnyák előtt, hogy az ár azokat el ne foglalhassa, s míg a
helyőrség egy része hatalmasan küzdött meg az erősakos elem-
mel, elűzve azt udvarai elől, azalatt a többiek uszó tutajokon, hi-
dász-dereglyéken indultak ki a nemes csatába, hol nem halált,
de életet kell osztogatni s a megszabadított szerencsétleneket
oda hordják kaszárnyákba, ott átadta nekik a katona meleg
szobáját, fekhelyét, kész ebédjét, megosztá kenyerét velük s
ápolta a betegeket, vigasztalta a szenvedőket, mintha életében
azt tanulta volna.
Egy magas épületből mindenki megmenekült már, csak
a legfelsőbb emeletben van még egy családapa beteg nejével és
gyermekével; egy csónak érkezik oda bátor harciakkal, meg-
állnak az össze-vissza repedezett ház alatt s kiáltják fel neki,

Kanadai Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
296 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.

A kiadóhivatal vezetője: MIHÁLYFI ISTVÁN
Nagyobb hirdetések árait kívántra azonnal közli a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

Bevándorlási engedélyek

Utlevelek díjmentes beszerzése
PÉNZKÜLDÉS biztos és gyors elintézése

Díjmentes felvilágosítás
Pompás olajfűtéses hajók
Kitünő kiszolgálás

Kitünő konyha

Ügynökségek a világ minden részében

KITÜNŐEN MEGSZERVEZETT

MAGYAR OSZTÁLY

MIND OK ARRA, HOGY TELJES BIZALOMMAL
FORDULJON 88 ÉVE FENNALLO
HATALMAS TARSASAGUNK
IRODAJAHOZ

CUNARD LINE
270 MAIN ST. WINNIPEG

Bevándorlási engedélyek,

**Hajójegyek, — Utlevelek,
Pénzküldés — Földvétel.**

Mindenféle közjegyzői okiratok

Ügyében, forduljon a legközelebbi irodához. Ne felejtse el, hogy 32 éves
iroda Kanadában

KONYHA FERENC, közjegyző
BOX 514. YORKTON, Sask.

T. A. WOOLLEY Telepítési Vállalata

Forgalmas fűszer, mézáró és esetleg vendéglő üzlet, teljes felszereléssel, áruval és engedélyekkel együtt eladó. Az üzlet nagy magyar telepen, közvetlen a gyárak közelében, idegen ajkúak által lakott vidéken van. Teljesen magyar forgalomnak is megfelel. Megvételhez 2500 dollár elegendő. Irjon részletes felvilágosításért.

MAJOROS LÁSZLÓHOZ

HAMILTON, Ont. Telefon Regent 4554 503 Lister Block

hogyan kössön össze lepedőket és azokon bocsássa le egyenkint családját tagjait. Az ember követi a találdékony eszmét, s egyenkint leeregeti nejét, gyermekeit, kiket a derék harciak a csónakban elhelyeznek. Midőn az utolsó gyermek is lent van, egyet roppan a ház s az egész előfal mennydörögve zuhan alá, csak a két oldalfal áll még, a tetőzet gerendáitól összetartva. A csónak menekülni kénytelen az omló közép előtt. De a megmentett gyermekek sírva karolják át a bátrak térdeit s kezeiket ölelve esengenek, hogy atyjokat is mentse meg számukra, ne vigyék el őket innen atyjok nélkül. Ekkor egy fiatal hős kiválik a többi közül, kiszökik a kóhalomra, egy aláhajlott gerendán felkapaszkodik az emeletre, s keresi az apát. Az ájtultan fekszik a szétnyílt padlózaton. A bátor harci hirtelen körülé csavarja a mentő lepedőt s gyorsan lebecsátja az aléltat az ablakon. Ugy recseg-ropog minden körülötte: a halál torkában áll. Egy perc múlva a gyermekek örömköltésére tanúsítja, hogy az apa meg van mentve; erre egy irtóztató roppanás következik, az egész ház omlik, bomlik, a tető is alázuhan. Hidegvérrel, meleg szívvél hallja a derék bajnok s halálos rémhangokat s egy kiálló gerendáról azon percben, midőn minde összeomlik, a víz közé veti magát s a bámulat örömrádása között úszik ki mentő csónakjához. Nevét nem jegyezte fel senki a deréknek, csak annyit tudni róla, hogy tüzer volt.

Vajjon, hogy fogna esni, ha ennyi borzalmas jelenet között egyszerre csak valaki elnevetné magát?

Halga! Ez valóban kacaj! Ép, tele torokból jött jókedvű nevetés, ahogy csak az ember vig mulatságok alkalmával szokott nyarítani, kedves anekdoták fölött.

Egy csónak evez végig a szomoru uccákon, benne öt vagy hat férfialak ül, azok nevetnek oly jóízűen, hogy szinte elnémul benne a veszélykiáltás, a haldoklók nyögése, s mintha gonosz esztőlódó szellem kísértene a vész közepett, gúnyolva az

KERESÜNK AZONNAL ÖTVEN MAGYAR EMBERT

kiknek szándékuk van arra, hogy új mesterséget tanuljanak, autószerelést, elektrotechnikát, mérnökséget, villanyszerelést, söfőrséget és track vezetést, garázs szakmunkát, kőművesmesterséget, építészeti, borbélyaszt. 25 dollártól 50 dollárig tud hetenkint keresni, ha ipari mesterséget tanul a mi iskolánkban. Elhelyezésben segítünk: önnök és 6-8 hét alatt kiképezünk.

Magyar és német osztály: Mr. M. Zieger. — Irjon lehetőleg németül.
HEMPHILL TRADE SCHOOLS LTD. 580 Main St. WINNIPEG, Man.
FIÓKOK: Regina, Saskatoon, Edmonton, Calgary, Vancouver, Toronto, Montreal. Az Egyesült Államokban, Minneapolis, Fargo, Duluth stb.

MEGÁLLAKULT A WINDSOR ÉS
KÖRNYÉKE MAGYAR AGOSTAI
HITVALLÁSÚ EVANGÉLIKUS
EGYHÁZ

Március 4-én, vasárnap délután három óraker tartották meg az első evangélikus istentiszteletüket a windsori és környéki magyar lutheránusok a First Lutheran Church (1020 Assumption St. Windsor) angol evangélikus templomban. Az istentiszteletet Tiszt. Papp János László, torontói ev. lelkész vezette.

Istentisztelet után az ev. gyülekezet megtartotta a Windsor és Környéke Magyar Agostai Hitvallású Evangélikus Egyház alakuló közgyűlését, melyen a megjelent hittestvérek egyhangú lelkesedéssel kimondták az egyház megalakulását az Evangelical Lutheran Synod of Missouri, Ohio, and Other States nevével amerikai evangélikus egyház fenntartása alatt és támogatásával.

Ezután is szeretettel felkérjük az összes Windsor és környéki ev. hitestvéreinket, hogy a Windsori és Környéke Magyar Agostai Hitvallású Evangélikus Egyházba való belépésüket vagy a gondnoknál, (Varga Sámuel, 1455 Marentette Ave. Windsor), vagy az istentisztelet alkalmával a lelki pártostnál bejelenteni szíveskedjenek.

WINDSOR, 1928 márc. 4.

PAPP JÁNOS LÁSZLÓ s. k. lelkész,
VARGA SÁMUEL s. k. gondnok
VARGA MIKLÓS, s. k. jegyző
TEMESHY ISTVÁN s. k. pénztáros

EMBEREVŐ

— Becsünetett hozzánk egy koldus. Az uram nyitott ajtót és adott neki valamit. A koldus azonban ennea-lót kért. Mire a férjem azt felelte, hogy addig várjon, míg én hazajövök. És képzeld, mit felelt az a koldus?
— Mit?
— Hogy miért várjon? Ő nem ember-evő!

UJ ÜZLET WELLANDON

MARKÓ SÁNDOR, KÖZSZERETET
NEK ÖRVENDŐ HONFITÁRSUNK
MÁRCIUS 10-ÉN NYITOTTA MEG
FODRÁSZ ÜZLETÉT, 348 SOUTH
MAIN STREETEN.

REMINGTON

A legjobb hordozható gép TIZ KÜ-
lönböző színben a legmodernebb
kivitelben. Színek, melyek a mo-
dern kivánalmaknak megfelelnek.

A legkiválóbb gyártmány
**REMINGTON
TYPEWRITERS LIMITED**

210 Notre Dame Ave. Winnipeg.

Kötelezettség nélkül kérek részle-
tes felvilágosítást a Remington
Portable írógépről és a havi fizet-
és feltételeiről.

Név

Lakás

KONZULI KERESTETÉS

A winniepei magyar kir. konzulá-
tus érvényesítette az alább felsorolt
magyar állampolgárok követeléseit a
C. N. R. vasúttal szemben, de miután
azok elmulasztották jelenlegi cím-
ket ezen hivattallal közölni, felszólí-
tatnak címük azonnali közlésére, hogy
az itt őrzött csekkjeik részükre elki-
dethessenek. A cím egyidejű közlése-
vel küldjék be utleveiket is, mert sze-
mélyazonosságuk igazolása elengedhe-
tetlen.

1. Graffner Sándor, Gyarmat, 2.
Jó Péter Zlir, 3. Fóris János, Szendrő-
rőd, 4. Cziko István, Telkibánya, 5.
Orbán Aron, Csorvás, 6. Androvics
István, Polán.

Winnipeg, Man. 1928 február 22-én
Magyar Királyi Konzulátus
Winnipeg, Man. 625 Royal Bank of
Canada Bldg.

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Három-
szori közlés \$1.25. Küldje be Money
Orderen vagy bányában a közlendő
hirdetéssel.

ONTARIOBAN Jólmenő cipész üzlet
gépezettel, hazautazás miatt eladó.
Bővebb felvilágosítást levélben vagy
személyesen az eladónál Louis Szom-
batnál, WYOMING, ONT. BOX: 74
10-12

HUSVÉTI PÉNZKÜLDÉS

Póstán vagy sürgönyileg

TÖBB, MINT NEGYED SZÁZADA AZ AMERIKAI ÉS KANADAI
MAGYARSÁGNAK PÉNZKÜLDÉST INTETTE EL TELJES MEG-
ELEGEDESRE.
FORDULJON BIZALOMMAL HOZZANK.

KISS EMIL BANKHÁZA

FOURTH AVE.—9th STREET NEW YORK CITY

A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője
Amerikában és Kanadában.

KOVÁCSMÜHELY elutasítás miatt
azonnal eladó. Jó forgalmu műhely
csak komoly vevőnek. Berendezés
500 dollár értékű szerszámok. Meg-
egyezés személyesen, John Praslic-
worth, HANDSWORTH, Sask. 10-12

ELMENNÉK nagyobb farmra, ahol
oly emberre volna szükség, ki kovács-
munkát is tud, gőzgép-tűzelést értl.
Hét hónapig voltam farmon, magya-
rul és németül beszélek. Szíves meg-
keresést a Pannonia Co. 48 jellegre
kérek. 10-12

EGY JÓ FORGALMU boardingház elő-
nyös feltételek mellett eladó. Érdek-
lődni lehet 450 Logan Ave. alatt WIN-
NIPEG, MAN. 10-12

KISZEK JÓZSEF honfitársunkat ke-
ressük, aki 1913-ban jött ki Kanadába
és állítólag Kitchener vidéken telepe-
dett meg. Felkérjük azon honfitár-
sainkat, akik tudnak róla közölni cí-
mét a szerkesztőségnek „M” jelzéssel.
11-12

FELKÉRJÜK BÓTHI István honfitár-
sunkat, hogy pontos címét tudassa,
mert Cool Lake, Man. címre kiküldött
újság azzal jött vissza, hogy ily posta-
hivatal nincs. KIADÓHIVATAL 11-12

FELKÉRJÜK KÖVÁRY István honfi-
társunkat, hogy tudassa pontos címét
a KIADÓHIVATALLAL. 11-12

KERESEM testvérbátyámat Vass Fe-
rencet, Göbi (Szekelyudvarhely me-
gye) születésű. 1922 őszén jött Ame-
rikába és Detroitból írt utóljára haza.
Szeretném hollétét megtudni, kérem
öt vagy a felőle tudókat közölni cí-
mém velem. VASS MÓZES Mountain
Park, Alta. BOX: 68 12-14

MAGYAR SZAKÁCS, elsőrangú szak-
ember állást cserélné. Magyarul és
oroszul beszél és angolul is ért. Olyan
helyre kívánna menni, hol megértenék
Szíves ajánlatokat kérek JAKUS JA-
NOS, E. H. F. BOX: 66 Wakaw, Sask.
címre. 10-12

KERESEM BAKKA Márton, aki 1927
ben jött Acsa községből, Pest megyé-
ből. Kérem öt, vagy a róla tudókat ér-
tesítsenek engem, nagyon fontos ügy-
ben. Szentlőrinc Zaskaliczky, Hand-
sworth, Sask. 12-14

KERESTETÉS. Prábé Jakabot és ne-
jét, Gavára Évát keresi unokatestvé-
re Gavára Julia. Kérem öt vagy a ró-
la tudókat írjanak az alábbi címre.
JOHN BERNAT, 508. Wellington St.
TORONTO, Ont.

Újabb egycentes emelkedés

A gabonákárak ismét emelkedtek,
mégpedig 1/4—1/2 centtel az elmúlt
hétén.

Az emelkedés oka egyrészt Német-
ország nagyobb vásárlása, másrészt
az Egyesült Államok kedvezőtlen idő-
járása volt.

Argentína szintén nagyobb mennyi-
ségi gabonát hozott a piacra, amely
befolyásolta ugyan a helyzetet, de
csak annyiban, hogy a nagyobb mér-
tékű áremelkedést nem tette lehető-
vé.

A búzán kívül főleg a zab és rozs
vezetett, mellettük még a len iránt
volt kereslet. A zab 1/4, a rozs 1/4—
1/2, a len 1/4—1/2 centtel emelkedett,
az árpa 2 1/2 centtel esett.

A multheti winniepi helyben zá-
ró árak a következők voltak:

BUZA —			
No 1	\$1.47 1/2	No 2	\$1.41 1/2
No 3	\$1.29 1/2	No 4	\$1.18 1/2
No 5	\$1.06 1/2		
ZAB —			
No 2	C.W. 66%	No 3	C.W. 62%
ÁRPA —			
No 2	C.W. 90%	No 3	C.W. 86%
No 4	C.W. 83%		
LEN —			
No 1	N.C.W. \$1.88 1/2	No 2	C.W.
No 3	C.W. \$1.67 1/2		
ROZS —			
No 1	C.W. 113%	No 2	C.W. 113%
No 3	C.W. 111%		

ALLATÁRAK.

GÖBÖLY:			
Good (jó)	9.75	—	10.25
Fair to good	8.50	—	9.50
Medium (közepes)	8.00	—	8.25
Common (silány)	7.00	—	7.50
VAGÓ-NÖVEND. MARHA:			
Good (jó)	8.50	—	9.50
Fair to good	7.00	—	8.00
VAGÓ MARHA:			
Good (jó)	7.50	—	8.00
Fair to good	6.00	—	7.00
Medium (közepes)	4.75	—	5.25
Canners and cutters	—	—	4.50
BIKA:			
Good (jó)	5.50	—	6.00
Common (silány)	4.75	—	5.00
ÖKOR:			
Good (jó)	5.50	—	6.50
Medium (közepes)	4.50	—	5.00
BORJU:			
Good (jó)	12.00	—	14.00
Medium (közepes)	9.00	—	12.00
Common (silány)	4.00	—	8.00
DISZNO:			
Select bacon	6.50	—	8.00
Thick smooths	8.10	—	8.10
Heavies	7.60	—	7.60
Extra heavies	7.60	—	7.60
Shop hogs	7.50	—	7.75
Lights and feeders	7.00	—	8.00
Roughs	5.00	—	6.00
No. 1 (Kora)	6.50	—	6.50
No. 2 (Kora)	6.50	—	6.50
BARANY:			
Good (jó)	11.00	—	12.00
Common (silány)	8.00	—	10.00
BIRKA:			
Good (jó)	6.00	—	8.00
Common (silány)	2.00	—	5.00

imádkozókat, oly borzasztóan, oly visszasan hangzik e kacagás a puszta falak között.

Ah, ezek ami kedves ismerőseink, báró Berzy, Misztizláv, Emmanuel barátunk, Abellino és még egy pár jeles-gavallér, kik egy csónakra tettek szert, s kedélyesen hajókatkztak fel alá, gyönyörködve e nagyszerű látványban.

Abellino a csónak közepén punchot főzött, melytől a viga-
dó csoport oly derült hajnal-kedvbe kezdett jönni, hogy utóljára
még egy barcarolla énekléséhez is hozzáfogtak. Csak az a kár,
hogy gitárt elfelejtettek magukkal hozni.

Midőn a genialis báró a legszebb fistulákat vágta, Em-
manuel barátunk küzdőn gugaszakadtából a baritonnal; ime
egyszerre fényes tünemény kezd támadni előttük az ucca tul-
so végén, a kíváncsi ifjak egy tágas dereglyét látnak szemköz-
t őrni, körültekintve üvegharangok alá borított fályakkal.

Az evezőlegények, mind fényes, ezüst válszalagos cselé-
dek, a kormányos arany-hajtokás egyenruhába öltözött férfi; a
hajó közepén egy fiatal, karcsú alak áll, kezében hosszú csák-
lyával. Feje fődellen, magas homlokára izzadt csigákban fektü-
nek gömbölyű hajfűrtek, szelid szemében, hosszukás komor ar-
cában mély megilletődés tükrözi magát; látszik rajta, hogy
együtt sir azokkal, akik ott körülé vannak s kezeit áldva csó-
kolják. Az egész hajó árva menekvőkkel van már tele.

— Ki lehet az? — kérdik egymástól a jeles ifjak. Vala-
mennyi mind rövidlátó s szerencsétlenségre senki sem hozott
magával szemüveget. Csak midőn már husz önyire ért hozzáf-
jok a dereglye, akkor veszik észre az ifju melén a himzett csil-
lagot, s megismerik a főherceget.

Az ifju herceg régebben szemügre vette őket.

— Önök dalolnak oly szépen, uraim? — kiált reájok
csengő, tiszta hangon.

Báró Berzy nagy ügyességgel felélt: